ХУШ КЕЛИБСИЗ ЎЗБЕК ЭЛИГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 2 (13.264).
3 ЯНВАРЬ 1966 йил
ДУШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

БИЗ ШУНГА АМИНМИЗКИ, ИЛҒОР ИНСОНИЯТ ИМПЕРИАЛИСТИК АГРЕССОРЛАРНИ ЖИЛОВЛАБ ҚЎЙИШГА, ЖАҲОН УРУШИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШГА ҚОДИРДИР. БАС ШУНДАЙ ЭКАН, БУТУН ДУНЁДА ТИНЧЛИК УЧУН КУЧИМИЗГА ИККИ ҲИССА КУЧ ҚЎШИБ КУРАШАВЕРАЙЛИК!

(КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг совет халқига янги йил табригидан).

СССР Министрлар Советн Раиси А. Н. Косигиннинг Тошкентга келиши. Суратда: Тошкент аэропортида (чапдан) А. И. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва СССР мудофаа министри Р. Я. Малиновский.

В. Егоров ва А. Горокрин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

УЛКАН ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

Планета бўйлаб янги — 1966 йил одимламоқда. У янги ишлар ва янги зафарларнинг дарачиси, мамлакатимизда коммунизм тантанасини таъминлайдиган янги беш йилликнинг биринчи йили. Ўтган йилликни зўр муваффақият билан якунлаган қаҳрамон совет халқи Ватанимиз куч-қудратини оширишга, унинг халқаро обрў-эътиборини тамомила юксалтиришга, экономикамизни равнақ топтиришга, халқларимиз бахт-саодатига қаратилган улкан тадбирларни шараф билан амалга оширишга муваффақ бўлди. Чунки бизнинг йўлимиз — коммунизмнинг ёрқин йўлини партиямиз сиёсатида ўзининг ёрқин ифодасини топган Ленин ғоялари машъаладай ёритиб турибди.

Совет халқи партия кўрсатмаларини, хўжалигимиз тараққиётининг улуғвор планларини ҳамиша ўзининг жонажон иши деб билади, уни амалга оширишни, мамлакатда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш [illegible] билагида жўш уриб турган куч-қудрати, қалб ҳароратини аямайди.

1966 йил бизга янада катта меҳнат зафарлари олиб келади. Юзлаб, минглаб илғор ишчиларимиз, коммунистик меҳнат байроқдорлари бўлиб ўтган корхоналар коллективлари ўтган йилнинг сўнгги ойларидаёқ янги йил ҳисобига иш бошладилар. Эндиликда улар ана шундай ғайрат билан [illegible] қудратидан [illegible]лар. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг совет халқига янги йил табригида ҳам мамлакатимиз халқига катта ишонч билдирилади ва уларни янги йилда янги зафарларга чорлайди.

ЯНГИ ЙИЛ, — дейилади бу табрикда, — ҲАР БИР СОВЕТ ОИЛАСИ УЧУН, ҲАР БИР СОВЕТ КИШИСИ УЧУН СИҲАТ-САЛОМАТЛИК, ЖЎШҚИН ҒАЙРАТ, МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ ВА ЗЎР БАХТ-САОДАТ ЙИЛИ БУЛИБ ҚОЛСИН!

Шубҳа йўқки, партия ва ҳукуматимизнинг бу чақириғи ҳар биримизнинг [illegible]рилмас қалбларида янада юксак парвоз қилишга [illegible] бахш этади. 1966 йил [illegible] катта саналари — КПСС XXIII съезди, партия ва [illegible] якун ясайди, [illegible]ади. Совет [illegible] ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган [illegible]арини тасдиқлайди. [illegible] совет халқи [illegible] ган кунни [illegible] вазифамиз [illegible] юз ташкилотлари [illegible]гини янада [illegible] социалистик [illegible] оборишлари [illegible].

[illegible] иимиз равнақ [illegible]вигини ри[illegible] планида республика [illegible] истиқбол [illegible] йилги давлат [illegible] чиқаришни [illegible] самарали[illegible] ги маҳсулотлари ишлаб [illegible] аҳоли турмуш [illegible] маданий [illegible]и. Республика [illegible] тармоқ[illegible] ган йилда[illegible].

[illegible] маҳсулоти [illegible] нисбатан 10,2 [illegible] қайта ишлаш [illegible] металлургия, [illegible] тез суръ[illegible]. Халқ истеъмол [illegible]ётган тар[illegible] саноатини [illegible] эътибор бери[illegible].

[illegible] ўтган йи[illegible] қарорларида [illegible] етиштириш[illegible] алоҳида [illegible]инининг би[illegible] она-Ватанга 3 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етиштириб бериши планлаштирилмоқда. Шоли, картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мевалар, узум ва қишлоқ хўжалигининг бошқа хил маҳсулотлари етиштириш кўлами ҳам бу йил кескин кенгайтирилади. Халқ хўжалигимиз бу порлоқ истиқболларининг барчаси совет кишиларининг моддий ва маданий турмуш даражасини кўтаришга, унинг бахтли ҳаёт кечиришига қаратилгандир. Бу эса социалистик жамиятимизнинг асосий қонунидир. Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг турмушини яхшилаш учун барча чора-тадбирларни кўриб келмоқда. Республиканинг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 йилги планида ҳам ана шу масалалар марказий ўринни эгаллайди. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган ва халқ турмуш даражасининг умумлаштирилган кўрсаткичи бўлган реал даромадлар 7 процент кўпайтирилади. Ижтимоий истеъмол фондлари анча ўсади. Чакана товар обороти ҳажми ўтган йилгига нисбатан 10 процент ошади. Умумий овқатланиш корхоналари тармоғи кенгайтирилади. Шунингдек, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш кўпайтирилади, аҳоли жон бошига гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар истеъмол қилиш янада ортади.

Олдимизда турган ана шу беқиёс катта вазифаларни амалга ошириш ҳар биримизнинг фидокорона меҳнатимизга боғлиқдир. Дастгоҳларимиз ёнида, бепоён пахтазорларимиз ва буғдойзорларимизда, сўлим яйловларимизда, лабораторияларимизда, қудратли ГЭС каскадларида, бўлажак каналлар ўзанида, синфхоналар ва аудиторияларда ўтказаётган ҳар бир олтин дақиқамиз буюк социалистик давлатимиз куч-қудратини янада оширади, хўжалигимизнинг зўр равнақини белгилаб беради. Меҳнатимиз чўлни бўстон этиб, тўкин дастурхонимизга янада файз киритади, гўзал ҳаётимизга сайқал беради.

КПСС Марказий Комитетининг ўтган йили бўлиб ўтган март ва сентябрь Пленумлари қарорларида совет кишиларининг ташаббусларига кенг йўл очиб бериш зарурлиги янада юксак ишонч билан таъкидлаб кўрсатилди. Коммунистик қурилиш муваффақиятлари омманинг онглилигига, шаҳар ва қишлоқларимиздаги минглаб меҳнаткашларнинг ижодий активлигига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам партия халқ ташаббусини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келмоқда, уни кенг ёйиш учун барча чора-тадбирларни кўрмоқда.

Бепоён пахта далаларимизда миришкор деҳқонларимиз бу йилги мўл ҳосил учун замин яратмоқдалар. Қишлоқ хўжалигимизда амалга оширилаётган қишки тадбирларни кўнгилдагидек ўтказиш учун қишлоқ партия ташкилотлари барча зарур чора-тадбирларни кўришлари, меҳнаткашларнинг бу соҳадаги ғайрат ва ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари керак.

Совет кишилари Ватан бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилар эканлар, бу билан ер куррасидаги барча халқлар ўртасида тинчлик ва осойишталик учун курашга ўз ҳиссаларини қўшаётганликларини чуқур ҳис этадилар. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг совет халқига янги йил табригида айтилганидек, «СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ ҲАМИША ОЗОДЛИК, ДЕМОКРАТИЯ ВА СОЦИАЛИЗМ ИШИНИНГ СОДИҚ ҲИМОЯЧИСИ БУЛИБ КЕЛДИ ВА ШУНДАЙ БУЛИБ ҚОЛАДИ, ТИНЧЛИК ВА ХАЛҚАРО ХАВФСИЗЛИК УЧУН ИЗЧИЛЛИК БИЛАН КУРАШИБ КЕЛДИ ВА БУНДАН БУЁН ҲАМ КУРАШАВЕРАДИ».

Эртага Тошкентда Ҳиндистон Бош министри Л. Б. Шастри билан Покистон Президенти М. Аюбхоннинг учрашуви бошланади. Совет ҳукуматининг тинчлик манфаатларини кўзлаб кўрсатган ташаббуси натижасида ҳамда Ҳиндистон ва Покистоннинг яхши истаклари туфайли бу учрашувни ўтказиш имконияти вужудга келди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари, барча совет кишилари ва бутун прогрессив инсоният Тошкентдаги учрашув Ҳиндистон ва Покистон муносабатларини нормаллаштиришга, Ҳиндистон ярим оролида тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб умид қиладилар.

Янги йил ер юзида барқарор тинчлик ўрнатишнинг самарали йили бўлсин!

Тошкентда бўладиган учрашувга

Совет ҳукумати тинчлик манфаатларига амал қилиб ва Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни яхшилашга кўмаклашишга интилиб, Ҳиндистон — Покистон можаросини тинч йўл билан бартараф этишда ҳар икки мамлакат ҳукуматларига ўзининг холис хизматини таклиф этган, ана шу мақсадда Тошкентда Ҳиндистон Бош министри билан Покистон Президентининг учрашувини ўтказиш тўғрисидаги таклифни киритган эди. Ҳар икки томон Совет ҳукуматининг 1966 йил 4 январда Тошкентда учрашиш тўғрисидаги таклифига рози бўлган эди.

Бугун Покистон Президенти Муҳаммад Аюбхон ва Ҳиндистон Бош министри Лаъл Баҳодир Шастри Тошкентга келадилар.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ ЛАЪЛ БАҲОДИР ШАСТРИ

Л. Б. Шастри 1904 йил 2 октябрда Мугхаласарой (Уттар Прадеш штати) шаҳарчасида ўқитувчи оиласида туғилди. У Банорас университетида таълим олди.

Л. Б. Шастри ҳинд халқининг миллий озодлик ҳаракатида фаол қатнашди, бунинг учун инглиз мустамлакачи ҳукмдорлари томонидан бир неча марта қамоққа олинди.

Махатма Гандининг издоши ва Жавоҳарлал Неруннинг сафдоши бўлган Л. Б. Шастри ҳукмрон партия — Ҳиндистон Миллий конгрессида кўзга кўринган мавқега эришади. У 1935 — 1938 йилларда Ҳиндистоннинг энг йирик штати — Уттар Прадеш штатида ана шу партия комитетининг секретари бўлиб ишлади; 1951 йилда Миллий конгресс партиясининг бош секретари бўлиб ишлади. Л. Б. Шастри 1952 йилдан 1964 йилгача Ҳиндистон ҳукуматида турли министрликларга бошчилик қилди.

Л. Б. Шастри 1964 йилнинг июнь ойида Миллий конгресснинг парламентдаги фракцияси лидери қилиб сайланади ва Бош министр бўлади. Айни пайтда у атом қуввати ишлари бўйича министр ва миллий план комиссиясининг раиси лавозимларини эгаллайди.

Л. Б. Шастри бошчилигидаги ҳукумат ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар билан тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказмоқда. Лаъл Баҳодир Шастри Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ 1965 йил май ойида расмий визит билан СССРда бўлган эди.

ПОКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ МУҲАММАД АЮБХОН

Муҳаммад Аюбхон 1907 йилда Ғарбий Покистоннинг Ҳазора округида туғилди. Умумий олий ва ҳарбий маълумотга эга: Алигарх мусулмон университетини ва Сандхерст (Англия)да ҳарбий коллежни тамомлаган. У 1928 йилдан буён ҳарбий хизматда бўлиб, кичик офицерликдан мамлакат қуролли кучларининг бош қўмондонлигигача бўлган йўлни босиб ўтди. Иккинчи жаҳон урушида иштирок этиб, батальонга қўмондонлик қилди. 1954—1955 йилларда мудофаа министри лавозимини эгаллаб турди. 1959 йилда унга фельдмаршал унвони берилди.

Муҳаммад Аюбхон 1958 йилда ҳарбий ҳолат жорий этиш тўғрисидаги қонунни амалга ошириш юзасидан маъмурият бошлиғи сифатида мамлакатни бошқаришни ўз зиммасига олди, бу қонун 1962 йилда бекор қилинди.

У 1960 йилда Покистон Президенти қилиб сайланди, 1965 йилнинг январь ойида эса яна беш йил муддатга шу лавозимга сайланди.

Покистон конституциясига мувофиқ М. Аюбхон айни пайтда давлат ва ҳукумат бошлиғи, шунингдек, мамлакат қуролли кучларининг олий бош қўмондони ҳамдир.

М. Аюбхон ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни кенгайтириш тарафдори. Муҳаммад Аюбхон СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ 1965 йил апрель ойида расмий визит билан СССРда бўлган эди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети металл ва материаллар тежаш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият олган Москва ва Ленинград саноат корхоналари коллективларининг ташаббусини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети, иттифоқдош республикалар Коммунистик партияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область партия комитетларига, министрликларга ва идораларга, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига ана шу ватанпарварлик ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашни ва корхоналарда ҳамда қурилишларда материал ресурслар ва пул маблағларини тежаш учун бошланган ҳаракатни кенг авж олдириб юборишни тавсия этди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. КОСИГИН Тошкентга жўнаб кетди

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 2 январда Москвадан Тошкентга жўнаб кетди. Ҳиндистон бош министри Л. Б. Шастри ва Покистон президенти Аюбхоннинг истакларига мувофиқ А. Н. Косигин уларнинг Тошкентдаги учрашувида қатнашади.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида А. Н. Косигинни СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари К. Т. Мазуров ва Д. С. Полянский СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. Е. Семичастний, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари Совет Иттифоқи маршаллари М. В. Захаров ва Н. И. Крилов, СССР ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари ва бошқа расмий кишилар узатиб қолишди.

Узатиб қолувчилар орасида Ҳиндистон Республикаси ва Покистон элчихоналарининг дипломатик ходимлари ҳам бор эди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан бирга Тошкентга СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский, Совет Иттифоқи Маршали В. Д. Соколовский, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов, СССРнинг Покистондаги элчиси М. В. Дегтярь, шунингдек бир гуруҳ маслаҳатчи ва экспертлар жўнаб кетдилар. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН Ўзбекистон ССР пойтахтига келди

Ҳиндистон Бош министри Лаъл Баҳодир Шастри билан Покистон Президенти Муҳаммад Аюбхоннинг Тошкентда бўладиган учрашуви муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 2 январда Ўзбекистон ССР пойтахтига келди. Томонларнинг истагига мувофиқ, А. Н. Косигин бу учрашувда иштирок этади. А. Н. Косигин билан бирга СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский, Совет Иттифоқи Маршали В. Д. Соколовский, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов, СССРнинг Покистондаги элчиси М. В. Дегтярь, шунингдек бир гуруҳ маслаҳатчи ва экспертлар Тошкентга келдилар.

СССР ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида Совет ҳукуматининг бошлиғини ва у билан бирга келган кишиларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, И. И. Федюнинский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, А. Р. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. Г. Ляшченко, республика министрлари ва бошқа раҳбар ходимлари, совет ва чет эл журналистлари кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛАТИН АМЕРИКАСИ ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ БИРИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

ГАВАНА

Революцион Куба пойтахтига тўпланган Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари бирдамлигининг биринчи конференцияси қатнашчиларини қизғин табриклаймиз.

Империалистик агрессия, мустамлакачилик кучларига қарши халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун курашаётган барча кишиларнинг диққат-эътибори ҳозир Гаванага қаратилган. Совет кишилари, сизнинг конференциянгиз уч қитъадаги империализмга қарши курашаётган халқ оммасини янада кўпроқ жипслаштиришга ва социалистик мамлакатларнинг халқлари билан, халқаро ишчилар ҳаракати билан уларнинг жанговар дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб қатъий ишонган ҳолда, конференциянгизни табриклайдилар.

Ҳозирги халқаро вазиятда антиимпериалистик кучларнинг биргаликда ҳаракат қилиши ғоят муҳимдир. Қаҳрамон Вьетнам халқига қарши ҳарбий агрессия миқёси кенгайиб бормоқда. Америка Қўшма Штатларининг империалистлари бу ерда барча прогрессив кучларга дағдаға қилмоқда. Мустамлакачилар Африка, Арабистон Шарқи, Латин Америкасидаги кўпгина халқларга зулм қилишни ҳали ҳам давом эттирмоқдалар. Жанубий Африка Республикаси ва Жанубий Родезия миллионлаб кишилар азоб тортадиган қийноқхонага айлантирилди. Империалистлар Латин Америкаси халқларига жабр-зулм қилмоқдалар. Улар Доминикана Республикасига қарши ошкора интервенция бошладилар. Ғарбий ярим шарда биринчи социалистик мамлакат бўлган Кубага нисбатан шантаж ва таҳдид сиёсати тўхтатилмаётир.

Биз қатъий аминмизки, Осиё, Африка, Латин Америкасининг эрксевар халқлари бутун дунёдаги прогрессив кучлар билан биргаликда агрессорларга қаттиқ зарба берадилар, халқларнинг мустақиллиги ва хавфсизлигини қаттиқ туриб ҳимоя қиладилар, озод бўлган мамлакатларда янги мустамлакачиликнинг мустаҳкамланиб қолишига йўл бермайдилар.

Совет халқи империалистларнинг бедодлигини ва бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашувини қатъий қоралайди ҳамда ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлгани ҳолда, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашаётган халқларга ҳар тарафлама мадад бериб келди ва бундан буён ҳам мадад бераверади.

Империалистлар ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий мустақилликни қўлга киритишига тўсқинлик қилишга, халқ оммасининг манфаатларини кўзлаб туб социал ўзгартишлар йўлига кириб олишига имкон бермасликка интилмоқдалар. Конференциянгизнинг иқтисодий проблемалар юзасидан қабул қиладиган қарорлари, шубҳасиз, янги мустамлакачиликка қарши, миллий экономикани тезроқ ривожлантириш учун курашга ёрдам беради. Совет Иттифоқи, ўз томонидан, ривожланаётган мамлакатларни бундан буён ҳам актив қўллаб-қувватлайди, улар билан ҳар томонлама, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни мустаҳкамлайверади ва кенгайтираверади.

Гавана конференциясининг чақирилиши — Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг бирликка ва жипсликка бўлган қатъий интилишини, империализмга ва мустамлакачиликка қарши, озодлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун, халқлар ўртасида тинчлик учун биргаликда қатъий кураш олиб боришга шу халқларнинг тайёр эканликларини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Уч қитъа халқларининг бахт-саодати йўлида, бутун дунё халқларининг бахт-саодати йўлида конференциянинг самарали ишлашини чин кўнглимиздан истаймиз.

Л. БРЕЖНЕВ. А. ҚОСИГИН.

ГАВАНАДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ГАВАНА, 2 январь. (ТАСС). Куба Республикасининг Президенти Освальдо Дортикос Торрадо революция ғалабасининг етти йиллиги муносабати билан кеча кечқурун катта қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида Куба Коммунистик партияси ва Революцион ҳукуматининг раҳбарлари, дипломатия корпусининг аъзолари, шунингдек Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари биринчи конференциясининг жуда кўп делегатлари, кузатувчилари ва меҳмонлари, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет делегацияси қатнашди. Қабул маросими самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ИСТИҚБОЛИ

ГУЛ ҚИШЛОҚ

Гул қишлоқ... Бу сарлавҳани шунчаки қўйганимиз йўқ. Сурхон соҳили баҳор кезлари шундай безанадики, асти қўяверасиз. Навбаҳор палласида уни нақ гуллар водийси дейсиз. Ҳатто чўл, қиру адирлар ҳам гулгун яшнайди бу фаслда.

«Коммунизм» колхози қишлоғи шу ерда жойлашган.

...Биз қишлоқ манзарасига суқланиб боқиб, ҳамроҳимиз колхоз раиси Мусулмонқул ака Жўраевдан ободончилик соҳасида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб беришни сўрадик.

— Артель деҳқонлари колхоз номини яхши ният билан «Коммунизм» деб атаган пайтларида бу ерда ҳали на кўчаларнинг, на уй-жойларнинг тайини бор эди. Қишлоқ йўллари тор, қингир-қийшиқ эди. Деҳқон кулбасида жинчироқ ҳам катта давлат эди у пайтлари. Партия ва ҳукуматимиз деҳқонларга катта ёрдам берди. Ғайрат қилдик. Қишлоқни қайта қурдик. Режаларимиз яна катта

Биз колхознинг Оқтепа участкасида бўлдик. Оқтепа номини унга бир томчи сувга зор бўлиб, бирорта ўт-улансиз йил — ўн икки ой чанг тўзиб ётганлиги учун беришган. Эндиликда бу участкани Олтинтепа дейишади. Чунки, бу тепаликка колхозчилар сув чиқариб, уни «оқ олтин» маконига айлантиришди. Бу ерда қад кўтарган хушқомат уйларни айтмайсизми. Кундузи она ғоздек саф тортган оқ уйлар диққатингизни тортса, кечалари маржондек тизилган Ильич чироқлари кўзингизга нур, қалбингизга қувонч бахш этади. Биргина шу участкада 105 та хонадон янги, замонавий усулда қурилган кенг ва шинам уйларда яшашади.

Колхозда тўртта участка бор. Ана шу участкалардан яна бири Паттакесар участкасидир. Паттакесарда асфальт ётқизилган кенг ва равон йўллар, унинг икки тарафида дид билан қурилган колхозчилар хонадони бор. Бу уйлар тўла радиолашган, электрлашган. Паттакесарликлар учун телевизион эшиттиришларни томоша қилиш ҳам янгилик эмас. Бир неча йилдирки, колхоз хонадонларида «зангори экран»лар порлаб турибди.

Колхознинг қолган участкалари тўғрисида ҳам худди шуларни айтиш мумкин.

Колхоз правлениеси, партия комитети деҳқон ва чорвадорларнинг турмуш фаровонлигини оширишга эътиборни тобора кучайтирмоқда. Биргина шу йилнинг ўзида колхозда 30 дан ортиқ хонадон ҳовли тўйи ўтказди. 80 процентдан ортиқ колхозчи янги уйларда яшамоқда. Колхозда бир неча минг китоб фондига эга бўлган марказий кутубхона бор. Шу билан бирга ҳар бир участка аҳолиси ҳам ўзининг кутубхонасига эга. Дала шийпонлари қошидаги қизил бурчаклар тўла радиолашган. Дала шийпонлари телефонлаштирилмоқда.

Келгусида колхознинг ҳар бир участкасида ёзги-қишки клублар, дам олиш ва истироҳат боғлари барпо этилади. Қишлоқ йўллари яна ҳам кенгайтирилиб, тўла асфальтланади. Кўчаларнинг икки ёқасига мевали ва манзарали дарахтлар ўтказилади. Келгуси йили кўплаб уй-жой, маданий-маиший ва маъмурий бинолар қурилишига бир неча юз минг сўмлаб пул ажратилган. Тахминан келгуси йили шу пайтларда Сурхондарё областининг Жарқўрғон районидаги «Коммунизм» колхозига борсангиз, ҳозирги мавжуд кўркам бинолар, обод кўчалар, сермева боғ-роғлар сафида янгидан қад кўтарган уйлар, кенг кўчалар, янги мевазор боғларни кўрасиз.

Э. ЮНУСОВ,
Ж. ХЎЖАҚУЛОВ.

Суратда: Ўзбекистон давлат лойиҳалаш институтининг архитектори Юлия Зокирова иш устида.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ ПАРРАНДАЧИЛИК МАРКАЗЛАРИ

Ўзбекистонда паррандачилик қишлоқ хўжалигининг энг чиқимсиз ва фойдали тармоғидир. Ўтган 1965 йил биз учун қайси жиҳатдан муҳим бўлди. Паррандачилик бундан кейин қандай ривожланади? — бундай савол [illegible] йил муқаддам республикада биронта ҳам паррандачилик фабрикаси йўқ эди, — дейди «Ўзптицепром» бошлиғи М. Аҳмедов. — Эндиликда 6 та йирик ихтисослаштирилган корхона ва 3 та совхоз, 9 та инкубатор-паррандачилик станцияси бор. Буларнинг ҳаммаси бултур 955 тоннадан кўпроқ парҳез гўшти етказиб беришди, 24,8 миллион дона тухум етиштирди, 8,6 миллионтадан кўпроқ товуқ, ўрдак, курка ва ғоз жўжалари очирдик. Фарғона ва Тошкент паррандачилик фабрикалари тухум етиштириш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар.

Янги беш йилликда паррандачилик олдида янги истиқболлар очилмоқда. Ургасарой, Навоий, Урганч ва Фарғонада ихтисослаштирилган янги корхоналар қуриш кўзда тутилади. Комплекс механизация ва автоматлаштиришнинг жорий қилиниши [illegible] 1730 тоннадан кўпроқ парҳез гўшти, 50 миллион донадан зиёд тухум етиштириш, товуқлар сонини 480 мингта етказиш имконини беради. 1970 йилда меҳнаткашлар [illegible] 13 минг тонна парҳез гўшти оладилар. Тухум етиштириш 1965 йилдагига нисбатан беш баравар кўпаяди. Паррандачилик шаҳарчаларидаги паррандалар сони [illegible] икки миллионтага етади.

(ЎзТАГ).

ЗИЕЛИЛАР ДАВРАСИ

ЮКСАК ФАЗИЛАТ

О. СОДИҚОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ректори.

Совет олимининг юксак фазилатлари ҳақида баъзи бир мулоҳазалар юзасидан фикр алмашиш мақсадида шу мақолани ёзишга ўтирдиму, гапни нимадан, қаердан бошласам экан, деб ўйланиб қолдим. Ҳурматли газетхонларга ўзим шуғулланадиган табиий моддалар химияси ҳақида, бу фан эришган ютуқлар ҳақида, совет [illegible] ҳақида гапириб берсаммикан? Аммо бу бошқа [illegible]. Бу сафар [illegible] совет олимининг ҳаётимиздаги ўрни, унинг [illegible] ҳақида фикр юритмоқчиман.

Олим. Бу — кишилар машғул бўладиган турли касб ва ҳунарлар орасидаги энг шарафли, энг ҳурматли, шу билан бирга энг масъулиятли касб — [illegible]

Инсониятнинг буюк доҳийлари К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин фанни чуқур эгаллаган, кишилик тарихи тараққиётини билган ва келгусини олдиндан башорат қилган буюк олим эдилар. Кишилик тарихи ўз даврининг улуғ олимлари — Галилей, Ньютон, Ломоносов, Менделеев, Павлов, Улуғбек, Ибн Сино ва бошқаларнинг фан йўлида қилган буюк хизматларини асло унутмайди. Улар [illegible] — Жордано Бруно, Мирзо Улуғбек ва бошқалар бу йўлда ўз жонларини ҳам фидо қилдилар.

Олимлар, илм-фаннинг ҳақиқий етук [illegible] фанни чин юракдан севиш, меҳнатсеварликдир. Ҳақиқий олимлар, илм аҳллари ўзларининг халқ олдидаги олижаноб ва масъулиятли бурчларини доимо чуқур тушуниб, бу бурчга содиқ қолишга, муносиб бўлишга ҳаракат қилганлар. Совет олимлари ўзларининг бу аждод-ҳамкасабаларидан ана шу фазилатларни мерос қилиб олганлар.

XX асрни космос асри деб бежиз айтмайдилар. Инсониятнинг борлиқ ҳақидаги фикри нақадар кенгайган, фан ва техника табиатнинг жуда кўп сирларига жавоб топаётган, космик кемалар коинот бўшлиқларига парвоз қилаётган, атом сирлари кашф этилиб, инсон ҳукмига бўйсундирилаётган ҳозирги даврда фаннинг роли ҳақиқатан ҳам беқиёсдир. Аммо ҳамма даврлардаги каби ҳозирда ҳам фан ўз-ўзидан, силлиққина ривожланаётгани йўқ, балки идеализмга, жаҳолат кучларига қарши курашда ўзига йўл очиб, камол топмоқда. Материалистик, марксистик таълимотга асосланган совет фани яратиш, тинч қурилиш мақсадларига хизмат қилса, янги уруш оловини ёқишга интилган империалист корчалонлар фандан уруш мақсадлари учун, бошқа мамлакатларни босиб олиш мақсадлари учун фойдаланишга ҳаракат қиладилар.

Башарият асрлардан буён орзу қилиб келган тузум — коммунистик жамиятни барпо этиш йўлидан бораётган совет халқи қўлида фан кучли қурол ва воситадир. Коммунистик қурилиш кенг авж олдирилган ҳозирги даврда фанимиз олдида жуда катта вазифалар туради. Чунки КПСС Программасида таъкидланганидек, «Коммунизм — ишлаб чиқариш воситалари бир бутун умумхалқ мулки бўлган синфсиз ижтимоий тузум бўлиб, бу тузумда одамларнинг ҳар томонлама камолотга етиб бориши билан бирга, доимо тараққий қила борувчи фан ва техника асосида ишлаб чиқариш кучлари ҳам ўсиб боради...» Демак, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, ишлаб чиқариш кучларини тараққий эттиришда фан ва техниканинг роли беқиёсдир. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда фан ва техника жуда тез суръатлар билан тараққий этмоқда. Совет Иттифоқида фан қанчалик тараққий этаётганлигини серқуёш республикамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Ўзбекистонда фаннинг жуда кўп тармоқлари барқ уриб ривожланмоқда. Ҳозирда республика Фанлар академиясининг ўзидагина ўнлаб илмий текшириш институтлари бўлиб, уларда минглаб илмий ходимлар хизмат қилади. Бундан ташқари, турли тармоқ — давлат комитетларига қарашли ўнлаб илмий текшириш институтлари ва олий ўқув юртларида ҳам минглаб олимларимиз илмий ва педагогик иш олиб бормоқдалар. Улар халқ хўжалигимизнинг турли соҳаларига доир қимматли илмий тадқиқот ишларини амалга оширмоқдалар. Демак, мамлакатимизда коммунизмнинг нурафшон биносини барпо этишда ишчилар, деҳқонлар ва бошқа моддий, маънавий бойликлар яратувчилар қаторида олимларнинг ҳам ўзига хос ўрни, ҳиссаси бор. Бу буюк вазифа уларнинг олдига катта талаблар қўяди.

Олим аввало халқ хизматкоридир. У ўзи яшаган замонга, ўз халқига хизмат қилади, унинг мақсад ва интилишлари билан яшайди, ижод қилади. Совет халқи инсоният асрлар давомида орзу қилиб келган нурафшон жамият — коммунистик тузумни қуриш учун астойдил бел боғлаб меҳнат қилар экан, совет олими учун бу юксак идеалларга, шу буюк мақсад йўлида хизмат қилишдан кўра олий бахт йўқ. Совет олими доимо ўзининг бу бурчини унутмаслиги, ўзининг бутун ижоди, меҳнати, ихтиро ва кашфиётлари билан улуғвор давримизга муносиб бўлиши, ўзининг халқ хизматкори, илғор совет фанининг вакили эканлигини доимо унутмаслиги лозим.

Олим деганда кўз олдимизда фақатгина фаннинг бирор соҳасини билувчи киши эмас, балки ўз даврининг ҳар томонлама етук, илғор фикрли сиймоси намоён бўлади. Тарих билган буюк олимлар ўз даврларининг илғор, буюк кишилари эдилар. Улар фанга сидқидил хизмат қилиш, фанни чуқур эгаллаш билан бирга халқ ҳаётини ҳам чуқур билганлар, унинг тақдири, келажаги учун қайғурганлар. Бунга кишилик тарихидан жуда кўп мисоллар келтириш мумкин.

Ҳозирги замон совет олимлари ҳам давлатни бошқариш ва бошқа жамоат ишларида актив қатнашиб келадилар. Республикамизнинг кўпгина олимлари ҳам ўз илмий ишларидан ташқари партия, касаба союз ва бошқа жамоат ишларида актив қатнашмоқдалар.

Аммо, кези келганда шуни айтиш кераки, илмий ходимлар орасида ўз қобиғига ўралиб қолган, жамоат ишларини ўзи учун «ортиқча иш» деб билиб, ўзини четга олиб юрувчилар ҳам гоҳо-гоҳо учраб туради. Аммо бундай кишиларни ҳақиқий олим дейиш қийин. Улар: «менинг ишим фақат илмий иш олиб бориш» деб ўзларини оқламоқчи бўладилар. Ҳолбуки, фан ҳамма нарсадан четда турувчи айрим «танланган» кишиларнинг иши бўлмасдан, балки қайноқ ҳаётимизнинг бир қисмидир, унинг соҳиблари — олимлар эса халқ хизматкоридирлар.

Олим бўлиш учун энг зарур бўлган фазилатлардан бири — меҳнатсеварликдир. Фанни эгаллаш, унда бирор янгилик яратиш — осон иш эмас. Халқимиз билим олиш, илмни эгаллашни «игна билан қудуқ қазиш»га бежиз ўхшатмаган. Фанни фақатгина чин дилдан, виждонан меҳнат қилиш билангина эгаллаш ва шундагина кашфиётлар қилиш мумкин.

Бу доҳиёна сўзлар ҳар бир олим учун, айниқса фан йўлига эндигина кириб келаётган ёшлар учун доимо ёдда сақлайдиган, энг қимматли, энг доно насиҳат, уларнинг йўлларини ёритиб турадиган йўлчи юлдуз бўлиши лозим. Ҳақиқатан ҳам фан йўлига кирган кишининг кўнглида фанни севиш, унга ҳалол, фидокорлик билан хизмат қилишдек соф, олижаноб мақсад, интилиш бўлиши лозим. У ўз йўлида учраган ҳар қандай қийинчиликларни енгиб ўтиши, бу йўлда ҳеч нарсадан чўчимаслиги лозим. Олимларимиз орасида ўз меҳнатсеварлиги, фидоийлиги билан халқ ҳурматига сазовор бўлган кишилар жуда кўп. Партия ва ҳукуматимиз жуда кўп совет олимларининг совет фанини ривожлантириш йўлидаги ажойиб хизматларини юксак тақдирлади. Жуда кўп олимларимиз ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланган. Юксак мукофот — Ленин мукофотининг лауреати номини олишдек шарафга мушарраф бўлган олимларимиз орасида республикамиз олимлари ҳам борлиги билан фахрланамиз. Демак, ҳамма соҳадаги каби фан соҳасида, уни тараққий эттириш йўлида қилинган меҳнат ҳам кишини улуғлайди, бахт келтиради.

Олимларга хос бўлган фазилатлар жуда кўп. Уларнинг ҳаммасини кичик бир мақолада қамраб олиш қийин, албатта. Бу ерда мен энг зарур бўлган фазилатлардан бири — олимнинг ўз билимларини бошқаларга бера олиши, қисқача қилиб айтганда шогирд тайёрлаш масаласига тўхтаб ўтишни лозим деб топдим. Рус халқида: «Ўртоғинг кимлигини айтсанг, мен сенинг кимлигингни айтиб бераман», деган мақол бор. Шуни олимларга нисбатан: «Устозинг кимлигини айтсанг, сенинг кимлигингни айтиб бераман» сифатида талқин қилиш мумкин. Чунки шогирд етиштириш, ўз билимларини бошқаларга мерос қилиб қолдириш фан аҳлларига азалдан табаррук одат бўлиб келган. Халқ таъбири билан айтганда шогирдсиз олим — мевасиз дарахт билан баравар.

Бу ўринда ҳурматли устозим, атоқли химик олим, академик А. П. Ореховнинг порлоқ хотирасини эслаб ўтишни ўз бурчим деб биламан. Мен 1936 йилда Тошкент университетида ўқиб юрган пайтимда Москвага, Бутуниттифоқ химия-фармацевтика институти қошидаги А. П. Орехов раҳбар бўлган лабораторияга практикага бордим. Александр Павлович бизга химия фанининг сирлари, ўша пайтда қизиқиб ўргана бошлаган соҳам — ўсимлик алколоидларини олиш йўлларини ўргатар экан, бизга талабчан устоз ва меҳрибон оталарча муносабатда бўлди. Йирик олим фанда ўзига хос мактаб ташкил этган бўлиб, ўз билимини ёшларга, шогирдларига қунт билан ўргатарди. Ҳозирда унинг мактаби фақатгина Иттифоқимиздагина эмас, дунёдаги жуда кўп мамлакатларда ҳам давом эттирилмоқда. Тошкент Давлат университетида Монголия Халқ Республикасидан келган Темур Балбан, вьетнамлик Нгок каби ёш олимлар ўсимлик алколоидлари химиясини чуқур ўрганиб, мамлакатларига жўнаб кетдилар. Ҳиндистонлик ёш олимлардан Гунта ўсимлик алколоидлари соҳасида ўз диссертациясини тамомламоқда. Республикамизда фанни ривожлантириш соҳасидагина эмас, кўплаб ажойиб шогирдлар етказиш соҳасида ҳам унумли меҳнат қилаётган олимларимиз жуда кўп.

Аммо шуни ҳам айтиш кераки, баъзи олимлар ўзларининг педагоглик, мураббийлик бурчларини яхши англамайдилар. Улар ўз фаолиятларини фақат лекция ўқишдангина иборат деб билиб, ёшларнинг тарбиясига бефарқ қарайдилар. Баъзилар эса олий ўқув юртининг ўқитувчиси деган юксак номга номуносиб хатти-ҳаракатлар қиладилар. Халқимиз «Тарбиялайдиган киши — ўзи тарбияланган бўлиши керак» деганда, ана шундай кишиларни назарда тутган бўлса керак.

* * *

Илм аҳли — олимларнинг юксак инсоний фазилатлари ҳақида жуда кўп гапириш мумкин. Шуни айтиш кераки, барча етук инсонларга хос бўлган — меҳнатсеварлик, софдиллик, фидоийлик, камтарлик, дўстларга меҳрибон ва ғанимларга бешафқат бўлиш, коллективизм, ватанпарварлик, интернационализм ғояларига, буюк марксизм-ленинизм ғояларига содиқ бўлиш, коммунизм тантанаси учун ишонч ва бу йўлда ўзининг бутун кучи, билими, керак бўлса ҳатто ҳаётини ҳам аямаслик совет олими учун ҳаводек зарур бўлган чин инсоний хислатлардир.

ШОИР ҚАЛБИ-Ю, ИНЖЕНЕР АҚЛИ

Меъморчилигимизнинг буюк намуналари одамзод улуғворлигидан бир нишонадир. Гўри Амир мақбарасининг гумбазига бир қаранг. Осмон билан баҳслашаман дейди, жилваланади, кўк гўзаллик ва тароватда ундан нусха кўчиргандек. Бу ерлар зиёратгоҳ. Лекин зинҳор ба зинҳор оқсоқ Темур жасади қўйилгани учун эмас. Биз жаҳонгашта подшо сағанасига эмас, балки гўзалликка, санъатга сиғинамиз.

...Дарвоқе, инсон ҳамиша гўзаллик мафтуни бўлиб келган. Тошкентдаги Навоий номли опера ва балет театри биносига кирган томошабин, шоир Шайхзоданинг ширин каломи билан айтганимизда, нафосат мактабида илму фандан дарс ўқийди. Санъат саройи асл тошкентликларга ҳам, меҳмонга ҳам бадиий завқ бахш этади. Пойтахтимизда давр ҳайкали бўлиб қоладиган иморатлар, саройлар, иншоотлар тобора кўпаймоқда.

Француз файласуфи Д. Дидро хунук суратни яшириб қўйса бўлади, бесўнақай ҳайкални синдириб ташласа савоб, лекин нобоп тушган иморатни этак билан ёпиб бўлмайди-ку, деган экан. Дарвоқе, қад кўтарган бино — қурувчи ва архитекторнинг юз-кўзи. Шунисига хурсандмиз, архитекторларимизнинг юзи иссиқ, тили бийрон. Ҳар гал собиқ Тупроққўрғондан ўтганимизда ғурур билан тепаликда савлат тўкиб турган бинога қараб қўямиз. Бу — Ўзкомпартия Марказий Комитетининг биноси. Шаҳримиз ҳуснига-ҳусн қўшган шу бинони бунёд этишда Юлия Қодировна Зокированинг ҳам ҳиссаси бор.

Юлия ёш архитектор. Тошкент политехника институтининг собиқ талабаларидан. Суҳбати ширин, мушоҳидаси кенг мутахассис. У билан француз архитектори Карбюзьенинг меъморчилик мактаби ҳақида ҳам, Андрей Вознесенский шеърлари ҳақида ҳам суҳбатлашсангиз бўлади. Балки поэзия ва архитектура муттасил ижодий парвозга чорлаб тургани учун ҳам шундайдир. Ахир қалб торлари чертилмаса, Эйфель минораси, Василий Блаженний қасри ҳам, Съездлар саройи ҳам юзага келмасди-ку!

Биноларимиз ҳам гўзал бўлса, ҳам инсон яшаши учун қулай бўлса, бунга нима етсин, — дейди Юлия Қодировна, — Тошкентимизни олинг. Кейинги етти йилда етмиш йилнинг иши қилинди десак бўлади. Пойтахтимиз либосини — биноларини ўзгартирмоқда. Замонага яраша кийинмоқда. Чилонзорнинг ўзи бутун бошли бир шаҳар. Қурувчи, лойиҳачиларимизга балли! Кўриб қувонасан, кўнглинг яйрайди. Яна ҳам яхшироқ ишлашга шайланасан. Ҳамкасбларим қатори мен ҳам халқимизнинг дидига яраша, пишиқ, кўркам, чиройли биноларнинг лойиҳасини тузсам дейман.

Яна икки-уч йилдан сўнг йўлингиз тушиб Қарши ё Урганчга бориб қолсангиз, область театрларининг янги биносига албатта киринг. Эҳтимол, бу бинолар пештоқига архитектор Зокирова ва унинг Ўзбекистон Давлат лойиҳалаш институтидаги дўстлари исми ёзилмас. Улар бунга мойил ҳам эмас. Лекин шоирона қалб ва илҳом билан, инженер ақли ва билағонлиги билан қурилган бу бинолар сизга ҳам ёқади деган умиддамиз.

Гапни Самарқанддаги маҳобатли ёдгорликлардан бошлаган эдик. Бундан беш аср муқаддам яшаган меъморларнинг номлари унутилиб кетган бўлса ҳам, уларнинг санъати яшамоқда. Замонамиз меъморларининг номлари ҳам, санъати ҳам коммунизм бинокорларининг солномасига ёзилиб қолади.

А. АБДУҚОДИРОВ.

Янги шеърлар

ЭСТАФЕТА БАЙРОҒИ

(КОМСОМОЛ ҚИЗ-ЙИГИТЛАРГА БАҒИШЛАЙМАН)

Қирқ баҳор, умрнинг мангу
уфқи дерлар,
Вояга етаркан ақл, тафаккур.
Комсомол — бахтимиз шукуҳи дерлар,
Шу олий ғояга деймиз
ташаккур.

Қўлларда ҳилпирар зафар
байроғи,
Қаҳрамон элимнинг кенжа
наслимиз.
Ҳаётбахш ҳазонанинг биз ҳам
ирмоғи,
Шу гулшан ҳаётнинг баҳор
фаслимиз.

[illegible]

Истиқболнинг олов қалби сиз
бўлар,
[illegible]

ТЎРТЛИКЛАР

[illegible]

ОНА МАДҲИ

[illegible]

Маҳбуба РАҲИМ қизи.
(Шахсий пенсионер).

РАҲМАТ, ДОКТОР БОЛАЛАРИМ!

Ҳосият буви Кенжабоева — оқила, донишманд, хушчақчақ аёл. Халқ табиби у. Буви неча ўн йил мобайнида турли ўт-ўланлардан дори-дармон тайёрлаб, қўни-қўшнилари, невара-чевералари дардига шифо бериб келарди. Бундан уч йил муқаддам кутилмаганда бувининг кўзи хиралашиб, бирдан кўрмай қолди. Тўқсон саккиз ёшли она ҳаёт жамолини кўришдан маҳрум бўлди.

— Докторга қаратинглар! — деди у болаларига.

Янгийўллик бир неча кўз докторлари келиб кўришди.

— Қариликдан шундай бўлган бўлса керак, — уларнинг жавоблари шундай бўлди.

Орадан уч йил ўтди...

Кунларнинг бирида бувининг эвараси Ҳалима Миртожиева:

— Буви, кўзингизни ўзим ҳамшира бўлиб ишлайдиган касалхонада даволатмоқчиман, врачлар билан гаплашиб қўйдим, — деди.

— Бувиганг ўргилсин! — бир юз бир ёшли табаррук онанинг қувончи бир жаҳон бўлиб кетди.

...Ҳосият буви ўтирган енгил машина Янгийўлдан Тошкент шаҳри томон йўл олди. Кўп ўтмай у 10-шаҳар касалхонасига етиб келди. Кўз касалликлари бўлимининг бошлиғи, врач Ғиёс Ғуломович Қосимхўжаев онанинг кўзларини синчиклаб текшириб кўрди.

— Очишга ҳаракат қиламиз! Аммо...

Ғиёс Ғуломовичнинг жавобидан ё очилади, ё йўқ деган маъно англашилган эди.

— Майли, болаларим, бир уриниб кўринглар, шояд ёруғ дунёни кўрсам, — деди буви.

Ғиёс Қосимхўжаев онанинг кўзини операция қилди. Моҳир врач Толиб Ёқубов, ҳамшира Анна Васильевна Савиналар унга кўмаклашдилар. Бувининг эвараси Ҳалима Миртожиева ҳам шу ерда...

Орадан ўн беш минут ўтди. Врач Ғиёс Ғуломович операцияни тугатиб, онага қўлини кўрсатди:

— Кўряпсизми?

— Кўряпман! Раҳмат, доктор болаларим!

Шу тобда буви кўнгли ҳам, моҳир шифокорлар кўнгли ҳам қуёшдек чароғон бўлиб кетган эди.

Бир аср довонидан ошган Ҳосият буви Кенжабоева бир неча кундан кейин Янгийўлга — болажонлари олдига қайтади.

Кишиларга зиё бахш этувчи шифокор Ғиёс Қосимхўжаев ўн олти йилдан бери ана шу касалхонада меҳнат қилмоқда. Бу давр ичида у Ҳосият буви каби беш мингдан ортиқ кишини операция қилди, уларга олам жамолини қайта кўрсатди.

[illegible]. ЮСУПОВ.

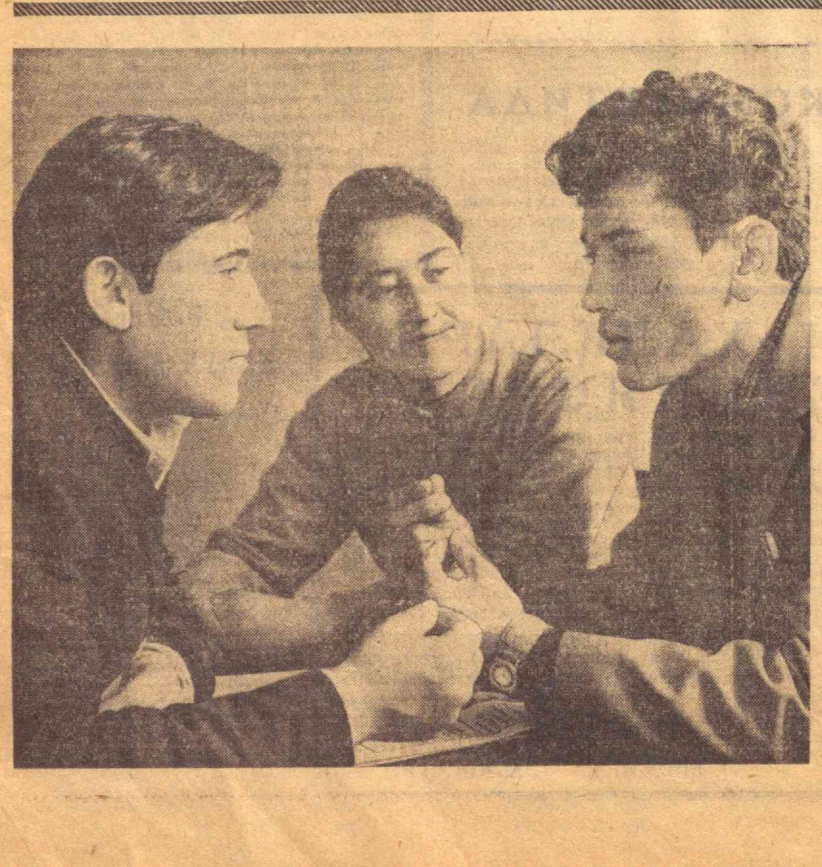

Фридрих Энгельс туғилган куннинг 145 йиллиги муносабати билан Тошкентдаги чет тиллар Давлат педагогика институтига Фридрих Энгельс номи берилди. Бу институтда ҳозир 4 мингга яқин студент инглиз, немис, француз ва испан тилларини ўрганмоқда. Суратда: француз тили факультетининг 4-курс студентлари (чапдан ўнгга) Мўмин Мамадалиев, Муҳаббат Солиҳова ва Неъмат Абдуллаевлар француз тилида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Р. Шамсиддинов фотоси.
(ЎзТАГ-фотохроникаси).

БИР МАШҒУЛОТДА

Кечки пайт. Колхоз фермасида ҳаёт гавжум. Пропагандист Йўлдошбой Эргашев фермага келди.

— Ҳорманг, — деди у — илғор сигир соғувчи Жаннатхон Мирзаевага.

— Бор бўлинг, ўртоқ Эргашев, — мана, ишларимиз ҳам тугаяпти. Ҳозир машғулотга жўнаймиз, — деди Жаннатхон сутни бидонга қуяркан.

Йўлдошбой ака ҳар сафар машғулотни бошлашдан олдин ферма ходимларининг ишлари билан танишиб олади, уларнинг камчиликларини кўрсатиб, тегишли маслаҳатлар беради, истакларини ўрганиб, масалани колхоз правлениеси ва партия комитети олдига қўяди.

Мана, бугун ҳам Андижон область, Хўжаобод район, Энгельс номли колхоздаги машғулот қизғин ўтяпти. Тингловчиларнинг ҳаммаси тўпланган. Бу машғулот «Жамият тараққиёти ҳақида нималарни билиш керак. Халқ — тарихнинг ҳақиқий яратувчисидир. Синфлар ва синфий кураш» деган темани ўрганишга бағишланди. 30-мактаб ўқитувчиси, тажрибали пропагандист Йўлдошбой Эргашев машғулотга яхши тайёргарлик билан келибди. У теманинг асл мазмунини тингловчилар қалбига етказиш учун қизиқарли мисол ва фактлар келтирди.

Тингловчилар баъзи факт ва рақамларни ёзиб боришди. Тема ўтилганидан сўнг савол-жавоб бошланди. Бунда О. Душаева, Н. Ёқубов, Ж. Мирзаева, М. Янгибоева, Қ. Қозоқов ўртоқлар актив қатнашишди. Пропагандист ҳар бир саволга аниқ жавоб қайтарганлиги ва машғулотни юқори савияда ўтказганлиги учун ундан барча тингловчилар мамнун бўлишди.

Ҳ. АБДУРАЗЗОҚОВА.

ФОТО АППАРАТ БИЛАН ПОЙТАХТ БЎЙЛАБ.

ТОШКЕНТ ЖАМОЛИ

Совет Шарқининг муаззам шаҳри гўзал пойтахтимизни васф қилиш учун, унинг жамолини қўшиққа солиш учун, ҳар бир куни, ҳар бир дақиқаси ҳақида янги бир «Тошкентнома» ёзиш, янги бир «Тонготар қўшиғи»ни куйлаш керак.

Пахтакор аталган республикамизнинг юраги шу ерда урaётгани ҳар қадамда яққолроқ сезилиб туради. Азамат Тошкентнинг юраги Москва ва Ленинград билан, Киев ва Минск билан, Олмаота ва Душанба билан. Фрунзе ва Ашхобод, жаҳондаги тинчликсевар барча шаҳарларнинг юраги билан туташдир. Буни меҳнаткаш 1965 йил билан хайрлашиб:

— **Ассалом, келажак! Салом янги йил!** — деб истиқболга тағин ҳам ишонч билан қараган онимизда, Тошкент Москванинг жамолини, Москва Тошкентнинг камолини ойнайи жаҳонда тағин ҳам яққолроқ кўра бошлаган бир пайтда буюк ғурур билан яна чуқур ҳис этдик.

Меҳнаткаш, инқилобий, меҳмондўст Тошкент нон-насибаси улуғ, шон-шараф билан тўлиқ, ҳар бир яхши ниятли кишини хушнуд кутиб оладиган тинчлик шаҳри, маъмурчилик шаҳри.

Янги йилга ўтар кечаси, ўтган куни, кеча унинг кўчаларида, хусусан «Тошкент» меҳмонхонаси, Курант атрофида, Чилонзорда, янги майдонларда, чиннидек топ-тоза хиёбонларда, арча атрофида, бахтиёрлар даврасида бўлган ҳар бир кишининг Тошкент устидаги ранг-ба-ранг чироқларни, осмон юлдузлари билан баҳслашадиган машъалларни. Ильич чироқларини кўриб юраги дарёдек жўшиб кетиши табиий эди.

Тошкент — улкан саноат маркази. Тошкент саноат корхоналарининг тамғаси қуйилган машиналар, нозик асбоблар жаҳоннинг қарийб 65 га яқин мамлакатига жўнатилмоқда. «Ташсельмаш» заводи, «Ташкенткабель» заводининг маҳсулотларига бўлган талаб айниқса ортмоқда. Бугун бу муаззам коллективларнинг ишчилари, инженер-техниклари янги беш йиллик режаларини халқимиз ўйлаганидан ҳам зиёдароқ амалга оширишга киришдилар.

Тошкент — маърифат бешиги, дорилфунун макони. Бу ерда улуғ Ленин ташаббуси билан очилган билим ўчоғида — Ўрта Осиёда энг йирик университетда фақат ўзбеклар, қозоқ, қирғизлар, туркманлар, татарларгина эмас, дунёнинг турли мамлакатларидан келган ёшлар ҳам маърифат зиёсидан баҳраманд бўлмоқдалар. Кечагина ана шу табаррук даргоҳдан чиққан ёш илмий ходим шу беш йилликнинг охиригача фан кандидати бўлиши, фаннинг олий чўққиларига интилиб, доктор бўлиши мумкин. Тошкент — жаҳонга танилган олимлар, шоирлар, улкан адиблар шаҳри. Тошкентда яшаб ижод қилаётган улкан ўзбек совет ёзувчилари Ғафур Ғуломни, Ойбекни, Абдулла Қаҳҳорни, Зулфияни жаҳондаги кўпгина халқлар танийдилар, уларнинг асарларини ўз она тилларида ўқийдилар.

Тошкент — Москванинг жигарпораси, омонлик қалъаси.

Шаҳар кўз ўнгимизда ўсяпти, жамоли ўн беш кунлик тўлин ойдек очилиб бормоқда. Биргина Чилонзорни олинг. Ҳозир ана шу янги шаҳарда шунча аҳоли, шунча меҳнатсевар инсон истиқомат қиладики, улар кўҳна Тошкентда инқилобгача яшаган аҳолидан кўплик қилади.

Шарққа каттакон дарвоза — Тошкент аэропортини, Тошкент вокзалини бир кўринг. Мана бу ошхона, мана бу чойхона, мана бу меҳмонхона кечагина йўқ эди. Мана бу янги уйларга Янги бахт-саодат йили арафасида минг-минглаб ишчилар, инженер-техниклар, зиёлилар, қаҳрамон оналар, меҳнат, улуғ Ватан урушининг ветеранлари кўчиб кириб, биринчи қадаҳни барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси, ташкилотчиси — Коммунистик партия шарафига, бинокорлар шарафига кўтардилар.

Биргина Тошкент эмас, Чирчиқ ҳам, Олмалиқ ҳам, Бекобод ҳам, Наманган ҳам, Қўқон ҳам, Самарқанд ҳам яшнаб, республикамиздаги барча шаҳару қишлоқларнинг латофати ошмоқда.

1965 йилда салкам 4 миллион тонна «оқ олтин»ни дангал кўтарган, саноатни гуркиратиб яшнатишда, фан, маданиятни гуллатишда, тинчлик пўлат қалъасини мустаҳкамлашда янги зафарларни қўлга киритган, тенгларнинг тенги, бахтлиларнинг бахтлиси ўзбек халқимиз ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Совет халқига йўлланган оташин табригини ажойиб мамнуният билан кутиб олди.

Энг яхши орзу, ниятлар изҳор этилган Табрикнома сўзлари Тошкент узра ҳам, республикамизнинг энг олис қишлоқ, шаҳарларида ҳам, гўзал Фарғонада, Ҳисор тоғлари этакларида, Зарафшон водийсида ҳам қудратли акс-садо бермоқда.

Янги йилга, тинчлик тағин ҳам мустаҳкамланадиган, ғалабаларимиз тағин ҳам кўпаядиган йилга ишонч, умид билан қадам қўйган тошкентликлар ҳам, бутун ўзбек халқи ҳам бир ғайратига ўн чандон ғайрат қўшиб пўлат қуйишга, янги ихтиролар яратишга, янги машиналар инъом этишга, тағин ҳам лаззатли нон ёпишга, янги-янги бинолар қуришга, қисқаси янги ижод зафарномасини ёзишга киришди.

Шу муборак янги йил тонготарида шаҳарни кезиб чиқдик. Ҳар бир хонадонда, ҳар бир корхонанинг, муассасанинг ёруғ хоналарида арча байрами, фарзандлар лабида ханда, қуёш нур сочиб турибди.

Бу йил янги йилни қорсиз кутиб олдик. Лекин юракларимиз беғубор. Қуёш ҳамиша қалбимизда яшайди. Қиш қишлигини қилиб, қор ҳам ёғади. Қордан, ёмғирдан баҳра олган шу она ер, шу сахий замин баҳор келиши билан қўйнини янада кенгроқ очади. Тошкент устида, халқимиз боши узра Ленин қуёши ҳамиша порлаб, Ленин зиёси ҳамиша хоналаримизни мунаввар қилиб туради. Тошкент ҳамиша меҳнат, ижод қуёшидан, яратиш, гуллатиш офтобидан яшнайверади!

Ҳамид НУРИЙ.

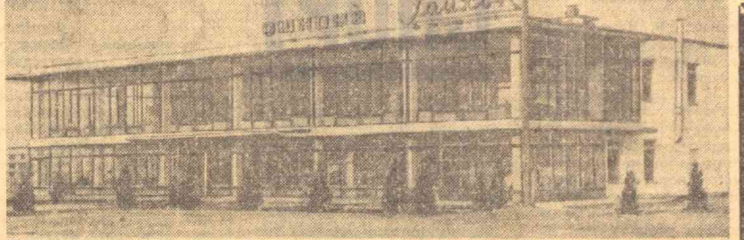

Суратларда: (юқорида) пойтахтимизнинг Вокзал майдонида қад кўтарган янги бинолар. (Ўртада) студентлар шаҳарчасидаги янги ошхона. (Пастда) Шота Руставели, Глинка кўчаларида янги кўп қаватли уйлар қурилди. Янги йил туҳфаси бўлган бу хоналарнинг остида гастроном, кафетерий бор.

И. Глауберзон, А. Тўраев фотолари.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

ЭЛСЕВАР

«Хатингизга жавоб берамиз: заводингизда запас қисмлар етишмаётгани тўғрисидаги масалани муҳокама қилдик. Хатингизга мувофиқ бир вагон металл, ҳар хил асбоблар, ўлчов аппаратлари, запас қисмлар юбордик.

Бундан ташқари яна ёрдам кўрсатилади...»

«Нукус шаҳар партия комитети Сизнинг Аяпберган кўчасини асфальт қилиш тўғрисидаги таклифингизни кўриб чиқиб, бу ишни 1966 йил планига киритишни шаҳар ижроия комитетига тавсия этди...»

Мана, шу маънодаги турли мактублар Нукус шаҳрида истиқомат қилувчи депутат Ўрунбой Давлатбоевга тез-тез келиб туради. Ўрунбой ака бундай хатларни ўқир экан, ишнинг олға босганидан мамнун бўлади. Одамларга, ўзи ишлаётган коллективига нафи тегаётганидан севинади.

Ўрунбой ака 10 йилдан буён Нукусдаги механика-ремонт заводида токарь бўлиб ишлайди. Экскаватор, землесос, тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишда Ўрунбой аканинг олдига тушадиган одам йўқ. Унинг қўли теккан машинага «жон» киради. Меҳнатда илғор, актив жамоатчи бўлгани учун ҳам завод коллективи Ўрунбой акани Қорақалпоғистон АССР Олий Советига депутат қилиб сайлади.

У корхона жонкуяри. 1964 йилда заводга янги раҳбар келди. Янги директор Н. В. Монахов ва инженер А. В. Полулин коллектив билан чиқиша олмади. Улар ремонт учун запас қисмларни ўз вақтида жойлардан олдириш билан қизиқмадилар, токарлар учун металл ҳам етишмайдиган бўлиб қолди. Ишчиларнинг бу ҳақдаги илтимос ва талабларига бефарқ қарашди. Бунинг оқибатида завод 1965 йилнинг 6 ойи давомида ишлаб чиқариш планини бажара олмади.

Бу аҳволни кўриб юрган депутат Тошкентга хат ёзди, ёрдам сўради. Депутатнинг хатига тезда амалий ёрдам келди. Ишчилар хурсанд бўлишди. Лекин ўз вақтида кўрилган бу тадбир завод раҳбарларига ёқмади.

Депутатнинг аризасига мувофиқ Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети трест раҳбарлари иштирокида заводдаги аҳволни муҳокама қилди. Директор ва бош инженер вазифасидан четлатилди.

Заводга ишчан раҳбарлар келди. Ишлар юришиб кетди. Энди икки смена ҳам тинимсиз ишламоқда. «Ўз аризаси» билан ишдан бўшаган уста токарь Иван Сироткин ва бошқа ўртоқлар заводга қайтиб келишди.

Оддий токарь, элсевар Ўрунбой Давлатбоевнинг юраги одамларнинг, коллективнинг, сайловчиларининг истаклари ва наказларини бажариш, халққа кўпроқ наф етказиш иштиёқи билан урмоқда.

К. ЕРНИЕЗОВ.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МИНБАРИ

РЕКОРД ҲОСИЛ

— 1300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38,7 центнердан! Колхозимиз пахтакорлари ўтган йил ана шундай катта муваффақиятга эришдилар. Бу Қорақалпоғистон Автоном республикасида рекорд ҳосил ҳисобланади. Илғор бригадалар бундан ҳам кўп ҳосил етиштирдилар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Ражаббой Султонов бошлиқ бригада гектаридан 55 центнердан, Мўмин Раимбоев бошлиқ бригада 51,5 центнердан ва Қурбонбой Шерембетов бошлиқ бригада 51 центнердан хирмон кўтардилар. Кўпчилик бригадаларда ҳосилдорлик 41,45 центнерни ташкил этди.

Ҳосил мўл бўлибгина қолмай, балки унинг таннархи ҳам камайди. 1964 йили колхозда етиштирилган бир центнер пахтанинг таннархи 23 сўм 76 тийинни ташкил этган бўлса, 1965 йил у 19 сўмга тўғри келяпти.

Пахтакорларимиз мўл ҳосил етиштириш йўлларини яхши билиб олишган. Улар ерга, техникага муҳаббат қўйишган.

Лекин шуни унутмаслик керакки, ҳар қандай кўчатдан ҳам кўп ҳосил олиб бўлмайди. Ғўзам серҳосил бўлсин, пахтам эрта пишсин деган деҳқон экинни озиқлантириш, суғориш, культивация қилиш ишларини белгиланган муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказиши керак. Биз ҳар йили кузда ерни 33-35 сантиметр чуқурликда шудгор қиламиз. Ҳайдаш олдидан ҳар гектар ерга 300 килограммдан суперфосфат, 100 килограммдан азотли ва 8-10 тоннадан органик ўғит соламиз. Бултур ҳам худди шундай қилинди. Чигит асосан апрель ойи ичида экиб олинди. Яхши ўғитланган юмшоқ тупроққа тушган уруғ бехато униб чиқди. Яганани кечиктирмай тамомладик. Чунки бу агротехника тадбирининг экин бақувват бўлиб ўсиши, тез ривожга киришида катта аҳамияти бор.

Парвариши жойига қўйилган ҳар бир туп ғўзада мўл-кўл шона, гул ҳосил қилинди. Уларнинг тўкилиб кетишига йўл қўйилмади ва тўқ кўсакларга айлантирилди.

Етиштирилган ҳосилни қисқа муддат ичида нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун бутун куч-имкониятлар ишга солинди. Пахта илиқ-иссиқда териб олинди. У асосан биринчи сортларга топширилди. Давлат плани ва олинган социалистик мажбурият шараф билан адо этилди.

Мўл ҳосил катта даромад келтирди. 1964 йили колхознинг умумий даромади 1 миллион 884 минг 768 сўмни ташкил этган бўлса, 1965 йил қарийб 2 миллион 100 минг сўмга етади. Бунинг 1 миллион 900 минг сўмдан кўпроғи пахтачиликдан келади. СССР Министрлар Советининг «Пахта етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришдан колхозлар ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида»ги қарорига асосан хўжалигимиз 281 минг сўм қўшимча даромад қилди. Бу пахтакорларнинг ўз меҳнатлари натижасидан моддий манфаатдорлигини ошириш, уларнинг турмушини янада фаровонлаштириш имконини беради. 1964 йили колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 34 сўмни ташкил этган бўлса, бултур 85 сўмга етди.

Колхозимиз аъзолари эришилган муваффақиятлар билан хотиржамланиб қолаётганлари йўқ. Улар КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириш, пахта ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун курашни қатъият билан давом эттирмоқдалар.

Пахтакорларимиз бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» олишни мўлжалламоқдалар. Бу марра ҳам албатта эгалланади. Чунки пахтакорларимизнинг сўзи билан иши бир. Улар берган ваъдаларининг устидан чиқиш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

Б. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Беруний районидаги Орджоникидзе номли колхоз раиси.

Рассом блокнотидан

— Бунинг ичида нима қилиб юрибсан?
— Қорбобони қидириб кирган эдим.

Ниҳоят уйимнинг деразасини топиб олдим-а.

— Бир оёғи қани?
— Жўжанинг ўзи чўлоқ экан.

М. Воробейчиков, П. Касьянов ва А. Холиқов чизган расмлар.

ҲАЁТ ЛАВҲАЛАРИ

СУЛТОНОБОД

Султонаҳмад қаттиқ аҳд қилган экан, эрта баҳорда қишлоқдаги ҳовлисидан тол, уч-тўрт туп мевали дарахт кўчати, бир жуфт арча келтирди. Кўчат оралиқларини қаричлаб ўлчаб, кўз қири билан чамалаб — арчани бўлажак шийпон олдига, толларни мўлжаллаб қўйилган ҳовуз атрофига, мевали дарахт кўчатларини боғ қилиш кўзда тутилган жойга экди.

Кўчат экилган жойга дарров файз кира қолди. Султонаҳмад белбоғини елкасига ташлаган ҳолда, икки қўли белида, ҳозиргина ўзи бунёд этган «боғчаси»га суюниб қараб турарди. Шу пайт орқа томондан машина гувири эшитилди. Раис Алимқул Турсунов келган экан:

— Ҳа деҳқон бола, ишлар жойидами? — дея сўрашди у.

— Ишқилиб, қимирлаб турибмиз.

— Ўхҳў, боғ қилиб юборибсан-ку, бу жойларни.

— Энди, дарахт ўстириш ўша жойда инсон боласи борлигидан нишона.

Раис айланиб, экишга тайёрлаб қўйилган далани, шу бугун экилган кўчатларни кўрди. Уч юз метрча нарида ўт қўйиб куйдирилган қамишзор — қўриқ бағрини ёриб ҳайқираётган тракторчи ёнига бориб у билан кўришди-да, қўриқ ер тупроғини кафтида ўйнаб деди:

— Бу жойларга уруғ экиб, олтин оласан...

Султонаҳмад икки қўли кўксида, раис билан хайрлашиб қолди. Унинг «бу жойларни боғ қилиб юборибсан-ку», деган гапини эслаб раис менинг озгина ишимга катта баҳо бермадимикан, бу ёғини шунга яраша олиб бормасак, уялиб қоладиганга ўхшаймиз...» дея кўнглидан ўтказди.

Одам боласининг роҳатини ўйлаб қўриқ очиб чўлда боғ қилган, мана ҳозир дарахтлари кўкариб, шохлари қуюқ барглан либос кийган соя-салқин жойда тўрт киши ўтириб суҳбат қуришяпти.

— Хўп азамат йигит эди-да, — дейди улардан бири.

— Ишни бировдан қизғанарди у, — дейди иккинчи одам. — Қачон қарасанг, хоҳ жазирама бўлсин, хоҳ изғирин бўлсин даладан топардинг уни...

— Султонаҳмад ҳозир...

Суҳбатдошлар саволга дарров тушунадилар.

— Умри қисқа экан бечоранинг. Қирқдан ошганда бир касалга йўлиқди. Кўрсатмаган доктори қолмади, дард бедаво бўлгандан кейин қийин экан, ўтган йил ёзда кўз юмди... — Маъюс овозда гапириб берди Султонаҳмаднинг дўстларидан бири ва қўшимча қилиб қўйди:

— Султонаҳмад ўз номига боғ бунёд қилиб кетди...

Чўл ўртасида узоқдан кўзга ташланиб турган боғ колхозчи йигит Султонаҳмад Орифжонов номи билан «Султонобод» деб аталяпти.

Чўлдаги боғ инсон умри боқийлигини тасдиқлаб гуркираб турарди.

ШЕР ПОЛВОН

Аввалига унинг юраги дов бермади. Кеча правлениеда бўлган гапнинг мағзини чақаркан «Бекорга шер полвон деб юрган эканмизда» деган таънани эслади ва бир нима қалбини тирнаб кетгандай бўлди. Шу вақтгача-ю, тўрт киши ўртасида ишда ҳам, гапда ҳам лол бўлмаган у. Қайси ишга қўл урса ҳамиша уддасидан чиқарди. Бугунга келиб «кучим етармикан» деб иккиланиб турса бу гап йигит кишининг шаънига тўғри келмаса керак...

Шерали Эргашев ўзини-ўзи койиди: «Нима, деҳқончиликка ақлим етмайдими, эй қўрқоқ», деди-ю, тўнини йўл-йўлакай кийиб кўчага чиқди. Тўғри правлениега борди.

Кабинет эшигининг тутқичини ушлаганча бирдам тўхтаб қолди. Киришини ҳам, қайтиб кетаверишини ҳам билмасди. Орқага қайтишни ор билди шекилли, эшикни шарт очиб ичкарига кирди. Хонада колхоз активлари ўтиришарди. Раис сўзини тугатиб, танбеҳ бераётган одамига:

— Эртага сизни далада кўрайин, хўп сизга жавоб, — деди-да чиқариб юборди ва дераза ёнида турган Шералига жой кўрсатди.

Хонадагилар бир-бирларига қараб олишди. Партком секретари ўртадаги тажангликни йўқотиш учун бўлса керак, Шералига ишора қилиб:

— Оғайнимиз рози бўлганга ўхшайдилар, эшикдан кулиб кирдилар, — деди.

— Кеча, энди, шунақа деворибмиз-да, — деди Шерали — кечаси билан уйқим келмади. Деҳқон боласи бўлатуриб шу ишдан чўчисам, ўзимга жуда нашъа қилди...

Мана Шерали ҳозир бундан роса бир йил илгари бўлган гапларни эслаб ўтирибди.

— Кўз қўрқоқ, қўл ботир, деганлари ҳақ гап экан, — дейди у. — қани, мана шу Қизилтепа массивида бир ўзингни синаб кўрчи, деб бизни ўша ёққа юборишди. Ҳей, ҳайрон қоламан баъзан, азбаройи ишга киришиб кетганимиздан ёз бўлгани, пахта очилганини сезмай қолибмиз-а...

Қизилтепа массиви деганлари Катта Фарғона канали чиққунга қадар қамишзор, қиёқзор, шўр босган ерлар эди. Ўша вақтларда бу массивдан парча-парча ўзлаштирилган бўлса ҳам Улуғ Ватан уруши йилларида куч етишмаганлигидан ишга солинган ерлар ҳам партов бўлиб қолган, бу томонларда етти-саккиз йил бўлдики, одамлар аввал шоли, қовун-тарвуз етиштиришди. Бир неча йилдан бери пахта ҳам ўстириляпти.

Шерали полвон ҳикоя қилиб қолди:

— Бригадани топширишган куни дўппини ерга олиб қўйиб фикр қилдим. Ҳа, Шераливой, энди ишингни билиб қил, гап маъқуллаш бошқа-ю, ишни дўндириш бошқа. Қани ўзингни кўрсат энди...

Бригадир аъзоларининг гапига қулоқ солди, улар эса бошлиқнинг айтганларини сидқидил амалга оширишди. Ер яхши боқилди. Кўчат кўз қорачиғидек сақланди, сув тежаб-тергалди. Ғўза икки қулоқ бўлгандан токи битта-иккита кўсак очилгунга қадар далада трактор овози тинмади. Ўт илдизи ғўзанинг озиғига шерик қилинмади. Шу сабабли пахта эрта пишди, гектаридан 34 центнердан хирмон кўтарилди.

— Шу ерлардан илгари қанчадан ҳосил олинарди? — сўрадик раис Алимқул Турсуновдан.

— Энди нима дейиш мумкин: ўн беш центнердан олинган йиллар ҳам бўлган, йигирма бешга етказилган вақтлар ҳам. Лекин шундан ҳеч ким оширолмаганди. Қизилтепа ҳосилга кон экан, Шералининг бригадаси эришган натижа шуни кўрсатади...

Шералини қидириб даладан топдик.

— Келинглар, меҳмонлар...

— Хорманг, Шерали полвон...

— Ёзда келсаларинг, бу жойларга, — деб қўйди ғурур билан.

— Шунча иш қўлингдан келаркан-ку, бригадирликка унамай юрибсан-а, Шерали, — деди раис пиёладаги чойдан хўплаб, — тажрибали бригадалардан ҳам ўтказиб юбординг-а...

— Жуда ошириб юбордингиз Алимқул ака, — ҳижолат тортиб деди у, — ишқилиб меҳнатимизга яраша, ёмон бўлмади...

Шерали Эргашев, яна гап навбати келгач, давом этади:

— Шу дейман Алимқул ака, бригадага олтмиш гектар ер камлик қилиб қоляпти, юз гектар, ундан ҳам ортиқроқ бўлса, бундоқ мириқиб ишлардик-да...

— Ўхў, иштаҳа баланд-ку, — кулиб юборди раис ва дарров жиддий тусга кириб давом этди, — гапинг маъқул, бригадаларни йириклаштиришни мўлжаллаб қўйдик. Сенинг бригадангнинг ери ҳам юз гектардан кам бўлмайди...

Кеч кириб шудгор устини юпқа парда сингари туман қоплади. Трактор сўнгги марта айланиб, бу пайкалдан нариги картага ўтди. Шерали шошилиб ўрнидан турди:

— Ёзда албатта келинглар, Қизилтепа массивининг қовуни жуда ширин бўлади.

Янги массив — Қизилтепа шунқори Шерали полвоннинг ҳамиша қўли баланд бўлаверсин!

С. МАҲКАМОВ,
Охунбобоев районидаги Калинин номли колхоз.

САЛОМАТЛИК КАЛИТИ

Дам олиш куни эди. Кечқурун соат 11 ларда телефон жиринглаб қолди.

— Эшитаман, хизмат?

— 15-болалар касалхонасига бир бола келтирилди. Аҳволи оғир жуда. Ёрдам берсангиз.

— Жоним билан.

— Раҳмат. Беш-олти минутда уйингизга машина боради.

Фурқат кўчасидаги 15-болалар касалхонасига тез етиб келдик. Бола ётган палатага кирдик. Бемор ёнида медицина ходимлари кўп. Ҳеч ким чурқ этмайди. Фақат навбатчи врач ким нима қилиши ҳақида кўрсатма берарди. Терминал машина ходимлари болага хаво бераётирлар. Яна бири қон томирига нимадир юбормоқда. Бири оёғига грелка қўйиб, яна бир қўли билан юрагини «эшитиб», иккинчи қўли билан томир уришини кузатаётир. Бола ҳушидан кетган, иссиғи 40 даража. Қўл-оёқлари чангак бўлиб турибди. У бир ёшлар чамасида эди.

Кўрилган биринчи тадбир: бола сунъий ҳаво билан тўлиқ таъминланиб турилди. Юракнинг иш қобилиятини тиклаш мақсадида томирга глюкозага қўшиб страфантин юборилди. Яна бир қанча дори-дармонлар юборилгандан кейин боланинг чангак бўлиб ётган қўл-оёғи аста-секин ёзилди.

Тонг отди. Беморнинг аҳволи ҳамон оғир. Иситма дам кўтарилиб, дам пасайиб турибди. Рентгенда кўрилди. Бу билан ҳам аниқ диагноз қўйиб бўлмади. Охири орқа мия сувини олиш натижасида бола гриппдан кейин инсфалит касалига учраганлиги аниқланди. Кейинги даволар шу касалликка қарши қаратилди. Онасининг айтишига қараганда, бу унинг учинчи боласи экан. У маълум сабабларга кўра сунъий овқат билан боқилган, ўн бир кунлигида бешикка солинган, кўп вақт касалманд бўлиб, тишлари кеч чиққан экан. Кўпинча ёзда ичи кетиб, юқумли касаллардан сувчечак, кўкйўтал билан оғриган экан

Бола касал бўлишидан бир неча кун олдин дадаси Қосимжон ака иситмалаб, боши, оёқ-қўллари қаттиқ оғриб ётиб олади. Акса уриб, бурнидан сув оқиб, иштаҳаси йўқолиб, кам қувват бўлади. Қосимжон ака тузалар-тузалмас, унинг хотини Кимё опа ҳам худди шу касалликка учрайди. Врачлар грипп деб диагноз қўйиб, уйда даволайдилар, орадан кўп вақт ўтмай, Дилшоджон ҳам касалланади. Онаси бўлса совуқ теккан, тумов бўлса ўзи тузалиб кетар, деб врачга ҳам кўрсатмаган. Бизнинг фикримизча, Дилшодга грипп онасидан юққан бўлиб, охири грипп вируси бош мияни касаллантирган, бундай касаллар кўп вақт гриппдан кейин вужудга келади. Агар ўз вақтида аҳамият бериб, тўғри даволанганда Дилшоджон бу қадар оғир аҳволга тушмаган бўлар эди...

Хўш, баъзан кишини ёмон оқибатларга солиб қўювчи грипп касаллиги қандай ўзи? Айрим кишилар назарида у енгил шамоллаш, тумов, «учунганлик» бўлиб туюлади. Натижада кўп вақт унга аҳамият ҳам бермайдилар, кейин эса турли кўнгилсиз ҳодисаларга дуч келиб қолганликларини ўзлари ҳам сезмай қоладилар. Грипп енгилгина шамоллаш эмас, у жуда юқумли касаллик бўлиб, ўзига хос вирус—микроблар орқали юқади Бу вирусларни 70-80 минг марта катта қилиб кўрсатадиган электрон микроскоп орқалигина кўриш мумкин. Грипп вируси касал одамдан соғлом одамга ўзаро гаплашганда, ифлосланган ҳаво, тупук, сўлак билан ҳамда баъзи идишлар орқали ўтади. Грипп ёш болаларда айниқса оғир ўтади, кўпинча уларда зотилжам, қулоқнинг оқиши, ўпка пардасининг йиринглаши, бош мияни, суяк бўғинларини ишдан чиқариш каби турли оғир касалликларни вужудга келтиради

Бунинг исботи сифатида биз юқорида кичкина бир воқеани айтиб ўтдик. Ҳаётда бундай воқеаларга тез-тез дуч келамизки, ҳар бир оиланинг сиҳат-саломат, тинч-хотиржам ҳаёт кечириши учун энг аввало шу оила бошлиқлари оқилона иш кўришлари керак. Касалликка бепарво қарамасдан, тездан врачга мурожаат қилиб, ўз вақтида тўғри даволаниш керак. Чунки саломатликнинг гарови, калити шунда.

Илёс ФОЗИЛОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати.

Тошкент, Островский номли пионерлар саройида янги йил арчаси. И. Глауберзон фотоси.

КУЙЛАШАЙЛИК

Рўзи Қодирий

Бонг урароқ бу гўзал оқшом
Юракларда ҳавас уйғотди.
Кўзларга ҳеч инмайди уйқу,
Юракларда лиммо-лим туйғу!
Туйғуларга кўкрагим тўлиб—
Янги илҳом ловасин отди.

Созим чертиб қувноқ даврада,
Тонг отгунча куйлаб чиқарман.
Истиқболни, қутлуғ умрни,
Бу умрга ошно ғурурни
Улуғламай бўларми, ахир,
Қалбим амрин сўйлаб чиқарман!

II

Тантанадир, тўйдир бу оқшом,
Ҳар оила, ҳар бир хонада
Тўй безаги, тўйнинг неъмати,
Мард мезбоннинг олий ҳиммати,
Саховатин кўрки бу айём,
Қароғларда оташ ёнади!
Тўй, бу оқшом — умримиз тўйи,
Қўшиғимиз этади парвоз.
Узоқлардан-узоққа кетар
Қирғоқлардан-қирғоққа етар.
Жўш урар бу севинчлар куйи,
Юлдузга ҳам етар шўх овоз!
Гуркираган шод бахтимизни,
Фахримизни куйлаш чоғидир.
Жўшқин-жўшқин наволар тўқиб,
Ширин-ширин ғазаллар ўқиб,
Ғамдан холи, чоғ вақтимизни
Шўх тараннум айлаш чоғидир.
Хуррам оқшом, тўй кечаси бу,
Тўйга мансуб бизнинг шод умр.
Сахий, чексиз Ватанимизда,
Сарҳад билмас чаманимизда,
Завқ кечаси, куй кечаси бу,
Куйга мансуб бизнинг шод умр!
Куй яхшидир, куйга тўй яхши,
Тўй яхшидир, тўй яхши албат!
Эрку бахтин қучган, яшарган,
Қадру қиймат топган, яшнаган
Ҳаётимиз учун куй яхши,
Куйлашайлик, куй яхши албат.

«ИККИ ЎТ ЎРТАСИДА» САҲНАДА

Каттақўрғон шаҳар ўзбек давлат драма театри янги саҳна асарлари билан ўз репертуарини бойитмоқда. Санъат мухлислари яқиндагина самарқандлик драматург Исмоил Акрамнинг «Адолат» драмасини томоша қилган эдилар.

Театр ижодий коллективи яна бир асарни — Раҳим Бекниёз ва Ҳошим Исломовларнинг замонавий мавзуга бағишланган «Икки ўт ўртасида» драмасини (режиссёр Зубайдулла Рўзиев) саҳналаштирди.

«Икки ўт ўртасида» драмаси театр коллективининг янги йилга муносиб совғасидир.

А. ҲОШИМОВ.

ТУЛКИНИНГ ПАРВОЗИ

Тоғ оралиғидаги Даған деган жойда тожик чўпонлари тулкининг бургут билан яккама-якка олишуви гувоҳи бўлдилар.

Қиш куни, ҳаво очиқ. Тулки боласи иннидан ташқарига чиқди. Тўсатдан унга бургут чанг солди. Тулки боласи бургутнинг ўткир тирноқларига тушиб, чийиллай бошлади. Шундан сўнг мисли кўрилмаган ҳодиса юз берди. Она тулки бир сакраб бургутни «миниб» олди. Қушнинг тулкини устидан тушириб юборишга уринишлари беҳуда кетди. У бутун кучини тўплаб, човутидаги ўлжаси ва устидаги «чавандоз» билан осмонга парвоз қилди. Аммо тулкининг ўткир тишлари ўз ишини қилди. Ҳолдан тойган қуш қоя устига қулади, ўлжаси билан бирга чилпарчин бўлди. Қасоскор тулки эса бургутнинг устида бўлганлиги учун тошга тегмади ва омон қолди. У ерга тушгач, бўшаб қолган инига кириб кетди.

Л. ФРЕЙДКИН. (ТАСС).

СПОРТ

КОСМОНАВТ МУКОФОТИ УЧУН

Космонавт В. Николаева-Терешкова мукофоти учун қизлар ва аёллар ўртасида ўтказилган волейбол мусобақалари тугади. Пойтахтимиздаги «Старт» спорт клуби уч кун ишқибозлар билан гавжум бўлди. «Меҳнат», «Спартак», «Буревестник», «Локомотив» жамиятларининг командалари фахрли мукофот учун куч синашдилар. «Меҳнат» ва «Спартак» командалари рақибларини енгиб финалга чиқишди. Аёллар ўртасидаги баҳсда эса бахт спартакчиларга кулиб боқди. Уч тур натижасига кўра «Меҳнат» волейболчилари ғолиб деб ҳисобланди ва уларга фахрли мукофот топширилди.

ПОЙТАХТ БИРИНЧИЛИГИ

«Пахтакор» стадионидаги шахмат-шашка клуби куни кеча Совет Иттифоқининг энг кучли шашкачилари билан гавжум эди. Халқаро мастерлар, спорт мастерлари мамлакат чемпиони деган ном учун тўрт ҳафта беллашдилар. Пойтахт ишқибозлари кескин ва қизиқарли учрашувлар гувоҳи бўлишган, ригалик халқаро мастер А. Андрейкони ажойиб ғалаба билан табриклашган эдилар. Бугун эса ана шу клуб тошкентлик шашкачилар ихтиёрига бериб қўйилган. СССР спорт мастерлари Ш. Ёқубов, Л. Хейф, А. Грязнов, мастерликка кандидатлар ва кучли шашкачилардан З. Эсонбоев, А. Дорфман, А. Василевский ва бошқалар қатнашмоқдалар.

Уч турдан кейин А. Дорфман ва Л. Хейфлар олдинда боришяпти.

ҚИШЛОҚ СПОРТЧИЛАРИ БЕЛЛАШДИ

Олмаотада Қирғизистон, Туркманистон, Ўзбекистон ва Қозоғистон республикалари волейболчилари ўртасида мусобақалар бўлиб ўтди. Бунда қишлоқ спортчиларининг аёллар ва эркаклар командалари ўзаро куч синашди.

Мусобақанинг биринчи кунида республикамизнинг ҳар иккала командаси — аёллар ҳам, эркаклар ҳам қозоқ волейболчиларига кескин курашда ютқазиб қўйдилар. Эртаси куни эса Қирғизистоннинг ҳар иккала командасини (аёллар ва эркаклар) бир хил — 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Туркманистон спортчилари ҳам ўзбек волейболчилари ҳужумига бардош беролмай 1:3 ҳисобида таслим бўлишди. Барча учрашувларда ғалаба қозонган қозоқ волейболчилари биринчи ўринга чиқишди. Ўзбекистон терма командаси 2-ўринда.

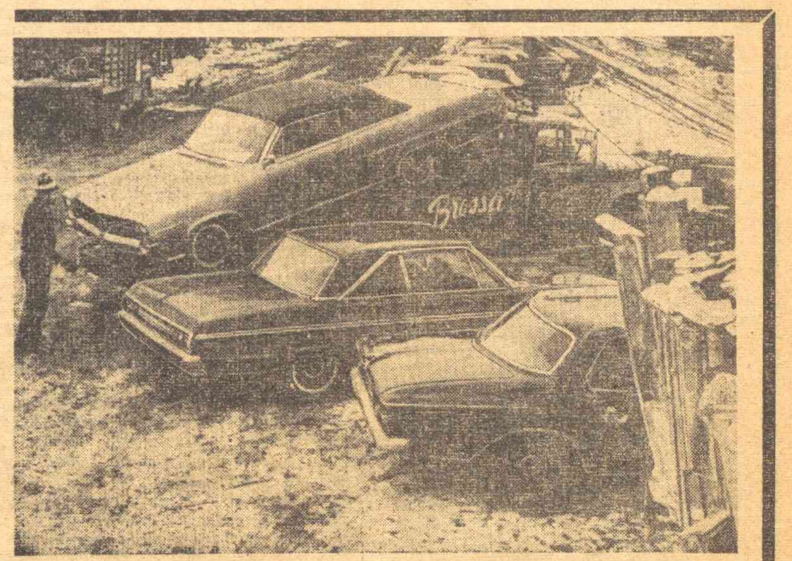

Яқинда Канадада бир концерн мавжудлиги маълум бўлиб қолди. Бу концерннинг йиллик даромади 20 миллион доллардан ҳам кўпроқ экан. Фирма маркази Квебек провинциясида жойлашган бўлиб, унинг филиали Онтарио провинциясида экан. Фирмада ишловчилар сони ва уларнинг даромади сир сақланган. Концерн биринчи марта полицияда рўйхатга олинган: полиция мамлакатда енгил автомобилларни ўғирлаш билан шуғулланувчи йирик ташкилотни аниқлади. Шайканинг баъзи қатнашчилари енгил автомобилларни ўғирлаганлар, бошқалар бу автомобилларни бўлак шаҳарга олиб келганлар, яна бировлар автомобилларни қисмларга ажратган, бу қисмларни авторемонт устахоналари ва гаражларнинг эгаларига сотиш ҳам бошқа кишиларга топширилган. Полиция ана шу концерннинг 16 аъзосини қамоққа олди. Суратда: ўғирланган автомобиллар.

Федньюс—ТАСС фотоси.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

ТАСС ХАБАРЛАРИ

● МАКЕЕВКА. Киров номли заводдаги янги 1-домна дастлабки чўян берди. Бу металлдан «1-домна печи КПСС XXIII съезди шарафига қурилди» деган сўзлар ёзилган чўян тахта қуйилади. Домна йилига бир миллион тоннага яқин чўян беради.

● КАЛИНИН. Уч юз минг киловатт қувватли Конаково ГРЭСининг учинчи блоки ишлатиш учун яқинда қабул қилиб олинди. Юқори Волга энергетика гигантининг яна бир нур манбаи тўла қувват билан ишлай бошлади. Ўтган йил мобайнида бу ГРЭСда ҳар бири уч юз минг киловатт қувватга эга бўлган учта блок ишга туширилди.

● ЛЕНИНГРАД. Свердлов номли станоксозлик фирмаси етти йиллик программадан ташқари маҳсулот чиқара бошлаганига анча вақт бўлди. Мамлакат ленинградликлардан 238 хил станок олди. Улар орасида турбосозликда ишлатиладиган ва программа билан бошқариладиган махсус автомат ва бошқа диққатга сазовор техника янгиликлари бор.

● БИРОБИДЖАН. Узоқ Шарқдаги энг йирик бинокорлик материаллари корхонаси — Теплоозерск цемент заводи 1965 йиллик пландан ташқари қирқ бешинчи эшелон цементни жўнатди. Етти йиллик мобайнида заводнинг қуввати салкам тўрт баравар оширилди.

● НИКОПОЛЬ. Никополь марганец ҳавзасининг байроқдори — Чкалов кон-саралаш комбинатининг иккинчи навбати ишга туширилди. Эндиликда бу корхона йилига 1100 минг тоннагача марганец концентрати ишлаб чиқарадиган бўлди.

● КУЙБИШЕВ. 1965 йилнинг сўнгги кунларида Безимянка бинокорлик материаллари эксперементал заводида ажойиб муваффақият қўлга киритилди. Бу ерда яхши иситгич материал — ўта енгил керамзит ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Унинг вазни оддий керамзитдан қарийб икки баравар енгил.

● НИЖНИЙ ТАГИЛ. Нижний Тагил металлургия комбинати ўн бешинчи мартенидаги пўлат эритувчилардан Геннадий Сергеев Василий Голицин, Степан Фомичёв ва Василий Дегтяревлар эришган яхши муваффакият ҳаммани қувонтирди. Улар 370 тонналик печда ўтган йил давомида 352.500 тонна пўлат эритдилар.

Планетамизда

ЖАҲОН ЎТГАН ҲАФТАДА

Халқаро сиёсий ҳаётда йилнинг охирида маълум осойишталик бўлиши одат бўлиб қолган. Парламентлар каникулга чиқиб кетади. Кўпгина давлат арбоблари рождество ва янги йил муносабати билан дам оладилар. Матбуотда алоҳида «Байрам» материаллари ва реклама кўпайиб кетади. Аммо, мана қоидаларни бузгандек бўлиб, янги 1966 йил халқаро активлик одатдан ташқари кучайган вазиятда бошланиб келмоқда.

● ●

СССРНИНГ ЯХШИ ТАШАББУСИ

Янги йилнинг биринчи кунларида Тошкент халқаро янгиликларнинг муҳим манбаларидан бири бўлиб қолади, Ҳиндистон Бош министри Лаъл Баҳодир Шастри билан Покистон Президенти Аюбхон Тошкентда учрашишлари лозим.

Маълумки, Кашмир масаласида Англия мустамлакачилари қолдириб кетган қадимги низо мана шу икки мамлакат ўртасида давом этиб келмоқда. Бу низо қуролли тўқнашувга айланиб кетди, бу эса, ҳар иккала давлатга катта моддий ва маънавий зарар етказмоқда, Осиёда шусиз ҳам кескинлашиб турган вазиятни янада кескинлаштирмоқда. Жанглар тўхтатилганлиги расмий равишда эълон қилинганлигига қарамай, Ҳиндистон—Покистон чегарасида тўқнашувлар давом этмоқда ва табиийдирки, бу тўқнашувлар икки мамлакат ўртасидаги жанжалнинг ҳал этилишига асло ёрдам бермайди. Совет ҳукумати мазкур иккала давлатга ўз муносабатларини бартараф қилишлари учун кўмаклашишга астойдил интилиб, уларнинг раҳбарларига музокаралар олиб бориш учун Тошкентда учрашишни таклиф қилди. Совет Иттифоқининг бу яхши ташаббуси Ҳиндистонда ва Покистонда хайрихоҳлик билан кутиб олинди. Деҳлидан олинган маълумотларга қараганда, Бош министр Шастри 3 январда Тошкентга етиб келмоқчи. Аюбхон ҳам худди шу куни Ўзбекистон пойтахтига учиб келади.

Ҳаммага равшандирки, давлатлар ўртасида музокаралар олиб бориш осон иш эмас. Шу сабабли, Тошкентдаги учрашувларнинг қандай натижалар билан тамомланиши тўғрисида бир-бирига зид бўлган жуда хилма-хил фикрлар айтилмоқда. Аммо, ҳар қандай ҳолда ҳам мана шундай учрашув ўтказилишининг ўзи жанжални бартараф қилиш йўлида қўйилган жиддий қадам бўлади, деб айтилмоқда ва Совет ҳукуматининг ташаббуси ҳам ҳамма жойда маъқулланиб, кутиб олинди. Аюбхон билан Шастри ўз ўрталаридаги низонинг ҳал қилинишига қаратилган мана шундай ташаббус учун Совет ҳукуматига ташаккур изҳор қилдилар. Икки мамлакат ўртасидаги жанжални бартараф қилиш ва муносабатларни нормаллаштириш йўлларини ва усулларини қидириш ҳиндистонликлар билан покистонликларнинг ўзларига тааллуқли иш бўлиб, Совет Иттифоқи уларнинг ишларига асло аралашаётгани йўқ, албатта. Ҳиндистон ва Покистон газеталари бу учрашув олдиндан белгилаб қўйилган программасиз ўтказилишини таъкидламоқдалар. Учрашувнинг кун тартибини шу учрашувда катнашувчиларнинг ўзлари Тошкентга келганларида белгилаб оладилар.

Шундай бўлса ҳам, совет кишиларининг ҳаммасида битта истак бор — бизнинг мамлакатимизда Покистон ва Ҳиндистон раҳбарларининг мана шу ўтказадиган учрашуви ижобий натижалар берса, бундан совет кишилари жуда хурсанд бўлур эдилар.

Осиё қитъасидаги мамлакатларнинг матбуоти якдиллик билан билдираётган фикрга қараганда, Тошкентдаги учрашувнинг қатнашчилари холис ният билан иш олиб борганлари тақдирда, бу учрашув низони бартараф қилиш учунгина эмас, шу билан бирга, бутун дунёда янада яхшироқ халқаро вазият вужудга келтириш учун ҳам катта имкониятлар очиб беради.

УЧ ҚИТЪАНИНГ ЙИҒИНИ

Революцион Куба пойтахти шу кунларда мисли кўрилмаган даражада гавжум бўлиб қолди. Гаванадаги ҳашаматли «Гавана либре» меҳмонхонаси ҳозирги пайтда Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вазиятни жуда эслатиб турибди, деса бўлади. Жаҳондаги юздан кўп мамлакатнинг делегатлари ва меҳмонларидан кўпчилиги ҳозир Гаванага етиб келган. Улар Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг 3 январдан 10 январга қадар тарихда биринчи марта ўтказилаётган бирдамлик конференциясига тўпланмоқдалар.

Шу қадар ваколатли йиғиннинг чақириш тўғрисидаги фикр қизғин равишда кутиб олинганлиги уч қитъа халқлари яхши тинчлик ўрнатишга қаратилган ўзларининг истак-орзуларини ва умидларини мана шу воқеага боғлаётганликларини кўрсатиб турибди.

Мамлакатларнинг мана шу конгрессда қатнашиш учун ўз вакилларини юборган ҳар бир мамлакатнинг халқлари турли тилларда гаплашувчи халқлар бўлганлиги каби, уларнинг миллий проблемалари ҳам ҳар хил эканлиги табиийдир. Шундай бўлса ҳам, уларнинг муштарак проблемалари бор, улар биргаликда куч ва ғайрат сарфлашлари натижасидагина бу муштарак проблемаларнинг ҳал этилиши тезлаштирилиши мумкин. Бизнинг планетамизда очяланғоч бир миллиард чамаси киши бор, шу очларнинг деярли ҳаммаси мазкур уч қитъа мамлакатларида яшайди. Осиё, Африка, Латин Америкаси мамлакатлари мустамлака ўтмишининг ва ажнабийлар ҳукмронлигининг қолдирган сарқитларидан энг кўп азоб тортмоқдалар. Бошқа қитъаларнинг ҳаммасига қараганда мана шу уч қитъада қашшоқлик ва саводсизлик, касаллик ва социал адолатсизлик энг кўп тарқалган. Асримизнинг энг реакцион ва агрессив кучи инсоният бошига тушаётган ҳамма кулфатлар ва бахтсизликларнинг биринчи манбаи бўлган империализм мана шу уч қитъада ўзининг кирдикорини жуда ошкора ва дангал амалга ошириб келмоқда.

Империализм — халқларга шафқатсиз зулм қилаётган ва уларнинг озодликка ҳамда мустақилликка интилишларини босиб ва эзиб келаётган кучдир. Империалистлар сурбетлик билан иқтисодий ва сиёсий тазйиқ ўтказмоқдалар, ҳарбий таҳдидлар қилмоқдалар ва ошкора қуролли интервенция қилмоқдалар. Империалистларнинг бу методлари Гаванада очиладиган конференция вакилларининг кўпчилигига жуда яхши маълум. Шу сабабли, инсониятни тараққиёт йўлидан тойдиришга уринаётган АҚШнинг ва бошқа империалистик давлатларнинг сиёсати мазкур конференцияда қатнашувчи уч қитъа халқларининг хилма-хил тилларида биринчи навбатда ва баралла янграйди.

Конференция делегатлари халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган барча кучларнинг ҳаракатларини бирлаштириш асосида империализмга қарши кураш программасини ишлаб чиқиш иштиёқи билан тўлиб-тошмоқдалар. Шу сабабли, Гаванадаги конференция Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларида империализмга қарши прогрессив кучларни янада мустаҳкамлашга ва активлаштиришга, уларни социалистик мамлакатларнинг халқлари билан, бутун дунёдаги ишчилар ҳаракати билан жипслаштиришга хизмат қилади, деб кутиш мумкин.

К. БЕЛЯЕВ. (ТАСС).

ГАРРИМАН ДЕҲЛИГА КЕЛДИ

ДЕҲЛИ, 2 январь. (ТАСС). АҚШ президентининг махсус элчиси Аверелл Гарриман Ҳиндистон бош министри Шастри билан музокаралар олиб бормоқ учун бугун Ҳиндистон пойтахтига келди.

Вашингтоннинг яна бир вакили

РАБОТ, 2 январь. (ТАСС). АҚШ давлат секретарининг ёрдамчиси Меннен Уильямс кеча Работга келди. Марокаш — АҚШ давлат секретари ёрдамчисининг Африка мамлакатлари бўйлаб қилаётган сафарида биринчи маррадир. У «Америка ҳукуматининг Вьетнам масаласидаги позициясини тушунтириб бериш» учун президент Жонсоннинг топшириғи билан ана шу сафарга отланган эди.

КУБАНИНГ ИШЧИ КАДРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

СССР Министрлар Совети профессионал-техника таълими давлат комитетида ТАСС мухбирига қуйидагиларни маълум қилдилар: Совет Иттифоқи малакали ишчи кадрлар тайёрлашда Куба республикасига анча ёрдам кўрсатмоқда. Озодлик оролида 24 касбдаги мутахассислар тайёрлайдиган учта таълим маркази ташкил қилинди. Гавана ва Сантьягодаги ана шундай икки марказ машинасозлик, металл ишлаш ва кон-руда саноати учун малакали ишчилар. Ольгиндаги учинчи марказ эса қишлоқ хўжалиги учун механизаторлар тайёрламоқда. Ана шу мактаб-заводларда жами 2 мингга яқин киши таълим олмоқда.

Таълим марказлари ҳузурида малака ошириш курслари ишлаб турибди. Совет Иттифоқидан келтирилган энг янги станоклар, моделлар, ўлчаш асбоблари билан таъминланган 70 та ишлаб чиқариш устахонаси, кабинети, лабораторияси ташкил қилинди. Ана шундай яхши моддий база профессионал-техника таълимининг илғор усулларидан муваффақиятли фойдаланиш имконини берди.

Совет Иттифоқидан келган тажрибали ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими инструкторлари ёшларни ўқитиш билан бирга ўқитувчи кадрлар ҳам тайёрламоқдалар.

Кўпгина кубаликлар бевосита Совет Иттифоқидаги профессионал-техника билим юртларида турли касбларни эгаллаб олдилар. Профессионал-техника мактабларини ва Кубадаги таълим марказларини тамомлаб чиққан тўрт мингдан кўпроқ киши ҳозир республика корхоналарида ва қишлоқ хўжалигида муваффақиятли меҳнат қилмоқда.

(ТАСС мухбири).

ХО ШИ МИННИНГ АМЕРИКА ХАЛҚИГА ТАБРИКНОМАСИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин Янги йил муносабати билан 31 декабрда Америка халқига табрикнома юборди. Номада бундай дейилади: «Янги йил муносабати билан Америка халқига чин кўнгилдан тинчлик, равнақ, бахт-саодат тилайман.

Вьетнам халқи тинчликка зўр бериб интилмоқда, лекин ҳақиқий мустақилликка эришмасдан туриб, ҳақиқий тинчликка эришиш мумкин эмас. Америка империалистлари Вьетнамда агрессия қилмоқдалар, шу сабабдан Вьетнам халқи мустақилликни ҳимоя қилиш ва тинчликни сақлаб қолиш учун курашишга мажбурдир. АҚШ ҳукмрон доиралари тинчлик ҳақида гап сотсалар ҳам, лекин амалда урушни тезлаштирмоқдалар. Америка империалистлари агрессияни бас қилсалар, Вьетнам Демократик Республикасига қарши ҳар қандай уруш ҳаракатларига чек қўйсалар, Жанубий Вьетнамдан АҚШ қўшинларини олиб чиқиб кетсалар, шунинг натижасида Вьетнам халқи 1954 йилги Женева битимларида белгиланганидек, ўз ишларини ўзи ҳал қилса, шу заҳоти Вьетнамда тинчлик ўрнатилади, қолади».

Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Вьетнам халқи улуғ Америка халқи билан дўст бўлишни ғоят қадрлаётганлигини таъкидлаб, яна бундай дейди:

«Мен Вьетнамдаги агрессив урушни тўхтатишни АҚШ ҳукуматидан талаб қилаётган Америка халқини астойдил табриклайман ва унга ташаккур билдираман. Сиз дўстлар, кўпгина ёш америкаликларни АҚШдан неча ўн минглаб миля узоқдаги Вьетнамга қарши олиб борилаётган адолатсиз урушда бекордан-бекорга ўлиб кетишдан қутқариб қолиш учун ҳам шундай қиляпсизлар. Демократия, тинчлик ва бахт-саодат учун курашда Америка халқига янги ғалабалар тилайман».

Сурияning янги ҳукумати

ДАМАШҚ, 2 январь. (ТАСС). Илгари Суриянинг уч марта бош министри бўлган Салоҳ Битар Суриянинг янги ҳукуматини тузди. Бу ҳукумат бош министр Юсуф Зайна ҳукумати ўрнига тузилди. Суриядаги ҳукмрон партия аъзолари ўртасида келишмовчиликлар бўлганлиги сабабли Юсуф Зайна ўтган йилнинг 21 декабрида истеъфо берган эди.

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА СИНФИЙ КУРАШ

● АРГЕНТИНА

Аргентинанинг Тукуман вилоятида аҳвол жуда кескинлигича қолмоқда. Ишчилар қанд заводлари эгаларининг сўнгги тўрт ой учун иш ҳақи тўламаётганликларига қарши норозилик билдириб эълон қилган забастовка давом этмоқда.

«Амалиа» қанд заводининг ишчилари корхонани ишғол қилдилар. Улар завод атрофига баррикадалар қурдилар. Вилоятда иш ташловчиларнинг талабларини қўллаб-қувватлаб митинг ва намойишлар ўтказилмоқда.

«Буэнос-Айрес муниципал ишчилари ва хизматчиларидан 60 минг кишининг забастовкаси давом этмоқда. Забастовкачилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. Шаҳар кўчаларида минглаб тонна ахлат тўпланиб қолди ва эпидемия хавфи туғилди.

● ИТАЛИЯ

Мамлакатдаги хусусий автобус компанияларининг 40 минг хизматчиси 24 соатлик умуммиллий забастовка эълон қилди. Улар янги меҳнат битими тузилишини талаб қилмоқдалар.

Римдаги «Лучиани» тўқимачилик фабрикасининг меҳнаткашлари маъмуриятнинг 80 ишчини ишдан бўшатиш тўғрисидаги қарорига қарши норозилик билдириб, 48 соатлик забастовка ўтказмоқдалар.

● ВЕНЕСУЭЛА

Венесуэладаги «Кадафе» давлат электр энергетика компаниясининг 4.700 ишчиси иш ҳақининг оширилиши тўғрисидаги талабни қўллаб-қувватлаб ишга чиқмади. Мамлакат ичкарисидаги районларнинг бир қанча аҳоли пунктларини электр энергияси билан таъминлаш тўхтаб қолди. (ТАСС).

Голдберг Вильсон билан учрашди

ЛОНДОН, 2 январь. (ТАСС). АҚШнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили А. Голдберг Лондонга келган эди. Голдберг кеча бош министр Г. Вильсон билан икки соат суҳбат қилди. Ана шу учрашувдан кейин Голдберг матбуот вакилларига «Вьетнамдаги вазиятнинг ҳамма томонлари»ни бош министр билан муҳокама қилганлигини айтди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МУДДАТИДАН ОЛДИН

ВАРШАВА. Айрим саноат корхоналари ва халқ хўжалигининг бутун-бутун тармоқлари йиллик ва беш йиллик планни бажарганлиги ҳақида мамлакатнинг ҳамма томонларидан хабарлар келиб турибди.

1965 йилда оғир саноат 1964 йилдагидан 10 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқарди. Польша темир йўлларида йил давомида 325 миллион тонна юк ташилди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ УЧУН

ВАРШАВА. Польша кемасозлари 5900 детвейт тонна юк таший оладиган «Краскино» теплоходини Совет Иттифоқига топширдилар. Бу — 1961 — 1965 йилларда Польша Халқ Республикасидан СССРга кемалар етказиб бериш тўғрисидаги битимга мувофиқ Польшада қурилган кемаларнинг сўнггисидир.

КЕМАСОЗЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Бултур Германия Демократик Республикасининг кемасозлик корхоналарида Совет Иттифоқи, Хитой, Норвегия, Польша, Швеция, Дания, Исландия, Тунис ва Танзаниянинг заказларига биноан, 243 та ҳар хил кема қуриб берилди. Германия Демократик Республикаси шу йил 253 та кема қуради. Чет давлатлар орасида Совет Иттифоқи энг йирик заказчи бўлади.

ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАСИ

СОФИЯ. Болгариянинг шимолида мамлакатда энг кучли телевизион передатчик қуриб битказилди. Денгиз сатҳидан 2376 метр баландликдаги Ботев тоғининг чўққисига ўрнатилган бу передатчик пойтахтдан берилаётган телевизион программаларни мамлакат территориясининг 40 процентига кўрсата олади. Бинокорлар иншоотни янги, 1966 йилгача тайёр қилиб топшириш учун беш ой тинмай ишладилар. Болгария меҳнаткашлари янги йилга жуда яхши совға олдилар. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари—27283. Партия турмуши—33469, 27221. Марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ Г — 2. Индекс 64543. Р. 01469.